

PROTOKÓŁ NR X/2019

**z X zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego
kadencji 2018-2023**

5 września 2019 roku, godz. 12⁰⁰

**Sala Kolumnowa Sejmiku Województwa Lubuskiego
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze**

Punkt 1.

Otwarcie obrad X zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, otwieram X zwyczajną sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018-2023.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, informuję, iż na podstawie art. 21 ust. 1a ustawy o samorządzie województwa - obrady sejmiku województwa są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagranie obrad jest udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej samorządu województwa. Szanowni Państwo, przystępujemy do uroczystości wręczenia Odznak Sejmiku Województwa Lubuskiego przyznał „Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”: Pani Grażynie Dereń, Panu Markowi Wincentemu Smoluk, Pani Aleksandrze Zeler-Marcjan. Dzisiaj mamy zaszczyt wręczyć te odznaczenia. Proszę Pana Mirosława Marcinkiewicza – Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego o wygłoszenie krótkich laudacji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz kolejno odczytuje laudacje. Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak i Marszałek

Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak wręczają „Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”.

Laudacje stanowią załącznik nr 1 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, proszę o zabranie głosu Pana Edwarda Jednoszewskiego – Prezesa Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów.

Prezes Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów Edward Jednoszewski: Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Panie i Panowie Radni, Szanowni Goście, drogie media, my też przyszliśmy z medalem za ciężką pracę społeczną i zanim poproszę, pozwólcie, że odczytam to, co należy. Uchwała nr 4/2019 Zarządu Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów z dnia 2 lipca 2019 r. w sprawie przyznania medalu honorowego: działając ma mocy Statutu Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów rozdz. 1 § 4 ust. 6 oraz rozdz. 4 § 16 ust. 13, Zarząd Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów przyznaje medal honorowy Elżbiecie Annie Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego zasłużonej dla Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, a realizację uchwały powierza się Prezesowi. Uzasadnienie: Zarząd Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów w Zielonej Górze przyznaje medal honorowy Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów dla Pani Elżbiety Anny Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego w uznaniu, pragnie gorąco podziękować za dotychczasową współpracę z Lubuskim Stowarzyszeniem Sołtysów, z lubuskim sołtysami, jak również z mieszkańcami wsi. Nasza dotychczasowa, niemal wzorcowa współpraca w ramach konkursu „Najpiękniejsza wieś lubuska”, w Radzie Pożytku Publicznego III kadencji, 100. rocznicy obchodów Niepodległości, czy też Wojewódzkiego Święta Plonów są tego dobrym przykładem. Inwestycja w rozwój lubuskich wsi, jak też szacunek do tradycji to dowód zaangażowania Pani Marszałek w rozwój naszego regionu. Dziękujemy i gratulujemy. To tylko część, bo tych uzasadnień byłoby dużo więcej. Prosimy Panią Marszałek do odznaczenia.

Prezes Lubuskiego Stowarzyszenia Sołtysów Edward Jednoszewski wręcza medal Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbiecie Annie Polak.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, na sesji uroczystej Pani Marszałek Województwa Lubuskiego wręczyła tytuły „Człowiek, gmina, szkoła i przedsiębiorca 15-lecia Polski w Unii Europejskiej”. Dziś chcemy wręczyć je osobom, które nie mogły

uczestniczyć w sesji uroczystej i nie mogły odebrać tego zaszczytnego tytułu. Bardzo proszę o wystąpienie Pana Czesława Fiedorowicza, któremu przyznano tytuł „Człowiek 15-lecia Polski w Unii Europejskiej”. Proszę również o wystąpienie Panią Katarzynę Łasińską, której również przyznano tytuł „Człowiek 15-lecia Polski w Unii Europejskiej”. Zapraszam również Pana Radosława Sosnowskiego – Burmistrza Miasta Lubniewice, przedstawiciela gminy, której przyznano tytuły „Gminy 15-lecia Polski w Unii Europejskiej”. Zapraszam Panią Elżbietę Annę Polak – Marszałka Województwa Lubuskiego do wręczenia okolicznościowych dyplomów.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak i Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak wręczają laureatom dyplomy oraz kwiaty.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękujemy Państwu i jeszcze raz serdecznie gratulujemy. Szanowni Państwo, mamy dziś miłą okazję gościć zwycięzców Finału Ogólnopolskiej 19-stej edycji Turnieju „Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku” w kategorii U-12 chłopców, reprezentujących UKS „czwórka” Kostrzyn nad Odrą. Po najbardziej emocjonującym finale ze wszystkich spotkań, chłopcy z województwa lubuskiego w ostatniej minucie zdobyli zwycięską bramkę na 3:2, po pięknym strzale z rzutu wolnego. Ekipa Pana trenera nie była faworytem spotkania finałowego, ale to oni podkreślili, że Puchar Tymbarku należy do nich. Proszę o wystąpienie młodych piłkarzy, którzy zdobyli puchar i proszę Panią Marzannę Senger – Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 w Kostrzynie nad Odrą oraz trenerów: Pana Adamem Bogdańskiego i Pana Roberta Guźniczaka. Zapraszam Panią Elżbietę Annę Polak – Marszałka Województwa Lubuskiego i Pana Łukasza Poryckiego do wręczenia upominków.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak, Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak oraz Wicemarszałek Województwa Lubuskiego składają gratulacje, wręczają dyplomy oraz upominki.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, Komisarz Wyborczy w Zielonej Górze, postanowieniem z dnia 17 czerwca 2019 r., stwierdził wygaśnięcie mandatu Radnej Województwa Lubuskiego Elżbiety Teresy Płonki, z powodu wyboru na Posła Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Na wakujący mandat, postanowieniem Komisarza Wyborczego z dnia 3 lipca 2019 r., wstępuje Pan Ireneusz Marian Madej. Warunkiem umożliwiającym objęcie mandatu przez radnego jest złożenie ślubowania. Przystąpmy zatem do złożenia ślubowania.

Proszę Pana Ireneusza Mariana Madeja o odczytanie roty ślubowania. Proszę wszystkich o powstanie. Proszę Radnego Województwa Lubuskiego Pana Ireneusza Mariana Madeja o złożenie ślubowania.

Ireneusz Marian Madej składa ślubowanie na Radnego Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Od tej chwili może Pan wykonywać obowiązki wynikające z mandatu Radnego Województwa Lubuskiego. Serdecznie gratuluję. Szanowni Państwo, na podstawie listy obecności stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego na sesji obecnych jest 27 radnych, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał. Jednocześnie informuję, że protokoły z VII, VIII, IX sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego zostały umieszczone na serwerze dla radnych, a podczas dzisiejszej sesji są wyłożone na stoliku Biura Sejmiku. Protokoły przyjmiemy w końcowej części obrad sesji.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Lista obecności zaproszonych gości stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przystępujemy do uchwalenia porządku obrad X sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego. Panie i Panowie Radni, otrzymaliście Państwo zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad. Na wniosek Zarządu Województwa Lubuskiego, proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt:

- 18a – Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Świebodzin prowadzenia zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie przebudowy drogi wojewódzkiej nr 276 polegającej na opracowaniu dokumentacji projektowej oraz budowie przejścia dla pieszych przy ulicy Łużyckiej w Świebodzinie – druk nr 164/19;
- 22a – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Pszczew pomocy finansowej – druk nr 165/19;
- 22b – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej – druk nr 166/19.

Szanowni Państwo, na wniosek Kapituły „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt:

- 23a – Podjęcie uchwały w sprawie nadania Michałowi Kisielewiczowi tytułu „Honorowego Obywatela Województwa Lubuskiego” – druk nr 162/19;
- 23b – Podjęcie uchwały w sprawie nadania „Odznak Honorowych za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 163/19.

Materiały i projekty uchwał będące przedmiotem dzisiejszej sesji dostępne są na serwerze dla Państwa Radnych. Czy mają Państwo pytania lub uwagi do proponowanego porządku obrad dzisiejszej sesji? Poddaję zatem pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 18a – Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Świebodzin prowadzenia zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie przebudowy drogi wojewódzkiej nr 276 polegającej na opracowaniu dokumentacji projektowej oraz budowie przejścia dla pieszych przy ulicy Łużyckiej w Świebodzinie – druk nr 164/19. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 18a, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 18a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 22a – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Pszczew pomocy finansowej – druk nr 165/19. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 22a, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 22a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 22b – Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej – druk nr 166/19. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 22b, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 22b.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 23a – Podjęcie uchwały w sprawie nadania Michałowi Kisielewiczowi tytułu „Honorowego Obywatela Województwa Lubuskiego” – druk nr 162/19. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 23a, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 23a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 23b – Podjęcie uchwały w sprawie nadania „Odznak Honorowych za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 163/19. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 23b, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

26 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 23b.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Porządek obrad dzisiejszej sesji Sejmiku wraz z przegłosowanymi zmianami, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem porządku obrad wraz z przegłosowanymi zmianami, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji wraz z przegłosowanymi zmianami został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Punkt 3.

Informacja o złożonych interpelacjach i zapytaniach.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, w okresie międzysesyjnym do Biura Sejmiku wpłynęły: dnia 15 lipca interpelacja Pana Edwarda Jana Fedko - Radnego Województwa Lubuskiego w sprawie umieszczenia w budżecie Województwa Lubuskiego na rok 2019 środków na realizację programu „Bezpieczny Strażak”. Dnia 31 lipca interpelacja Pani Anny Chinalskiej – Radnej Województwa Lubuskiego w sprawie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości Pław. Dnia 2 sierpnia i 2 września zapytanie i interpelacja Pani Anny Synowiec – Radnej Województwa Lubuskiego w sprawie udzielenia informacji przez Zarząd Województwa Lubuskiego o istotnych inwestycjach na obszarze powiatów: gorzowskiego, słubickiego, sulęcińskiego, międzyrzeckiego w kadencji 2014-2018 oraz w 2019 r.; zwrócenia się do Zarządu Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. o udzielenie informacji co do działania Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w zakresie udzielenia świadczeń medycznych pacjentom z obszaru działania Nowego Szpitala w Kostrzynie nad Odrą. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos? Bardzo proszę Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo, chciałabym dzisiaj złożyć interpelację, której treści nie będę czytać, bo jest dość obszerna, ale składam ją w związku z tym, że pojawiły się informacje w ogólnopolskich mediach i tutaj jako przykład podaję Klinikę Dziecka budowaną w Kielcach, gdzie zarząd wstrzymał budowę kliniki z uwagi na problemy kadrowe. Dlatego też kieruję interpelację, pytając o to jakie działania podejmujemy, żeby zabezpieczyć za rok otwarte Centrum Zdrowia Matki i Dziecka – działania związane z zabezpieczeniem specjalistycznej kadry do tej placówki. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni członkowie Zarządu, Szanowni Państwo Radni, mam cztery interpelacje i pokrótce je przedstawię. Pierwsza dotyczy mojej prośby o przedstawienie informacji, związanej z realizacją projektu szkolnictwa zawodowego, realizowanego w ramach poddziałania Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego. Proszę o informację na jakim etapie jest obecnie projekt prowadzony przez poszczególne powiaty, gminy, szkoły uczestniczące, jaki jest stopień wykorzystywania środków finansowych przeznaczonych na ten cel, jaki jest stopień zaawansowania realizacji tego projektu. Kolejna interpelacja dotyczy aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Proszę

o informację związaną z diagnozą w oparciu, o którą będzie aktualizacja tej strategii prowadzona. Rozmawialiśmy o tym na ostatnim naszym spotkaniu, w związku z tym proszę o udostępnienie tej diagnozy. Proszę także o wskazanie zasad na jakich współdziałamy z Rządem Rzeczypospolitej, w sensie: jakie są obowiązki, zasady w kwestii wspólnego opracowywania strategii. I kolejna interpretacja też ma związek z tą aktualizacją, też był poruszany problem przez Pana Wojewodę, chodzi o stopień skanalizowania naszych gmin na terenie województwa lubuskiego. Jaki on jest i w związku z tym, czy jest możliwość pozyskiwania funduszy, w jaki sposób przez gminy, które w jakimś stopniu wdrożyły ten program, ale także nie ukończyły go. I już ostatnia interpelacja, w związku z tym, że członkowie Zarządu, taka jest informacja, odbywają szereg spotkań związanych z remontami dróg wojewódzkich, pewnie z planem, w jaki sposób będzie wykorzystywany. Wiele osób dopytuje mnie, które są związane z samorządem gminnym, stąd moje pytanie, czy te gminy, które partycypują w kosztach związanych z remontem dróg, chodników, mogą liczyć na to, że są zabezpieczone w budżecie województwa środki finansowe, czyli rok 2019. I zwracam się z prośbą o zabezpieczenie takich środków, o wskazanie możliwości, jaka kwota może być zabezpieczona – dlatego, że wiele samorządów gminnych chce przystąpić do takiego partnerstwa, do uczestniczenia wspólnie w tych remontach. Proszę także o przedstawienie sytuacji ze szczególnym uwzględnieniem powiatu wschowskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Sławomir Kowal.

Radny Województwa Lubuskiego Sławomir Jan Kowal: Szanowni Państwo, dwie interpelacje. Pierwsza – „Zielona kraina nowoczesnych technologii”, o nowoczesne technologie nie będę pytał, bo już wielokrotnie to robiłem w poprzedniej kadencji i w tej, jak jest wszyscy wiemy. Natomiast, co do „zielonej krainy”, chciałbym zapytać, przy kolosalnych pieniądzach wydawanych na marketing osobisty, ile województwo lubuskie wydało środków finansowych na poprawę środowiska województwa lubuskiego oraz jakie były i jakie są zamierzenia i działania województwa lubuskiego w dziedzinie ochrony środowiska, czy pomysły. Druga interpelacja złożona przez wielu zaangażowanych mieszkańców Małomic, Żagania, Żar w sukurs tego, co się dzieje na etapie Kronopolu żarskiego, to pytanie o decyzję wydaną przez Marszałka Województwa Lubuskiego 28 lipca 2015 r. odnośnie przyjmowania ścieków przemysłowych, zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska z urządzeń firmy w Szprotawie, jakiej wiemy. Chciałem zapytać, po pierwsze o stan kontroli nadzoru nad wydawanymi decyzjami w tej branży, chciałbym poprosić o wykaz, interpelacje są złożone u Pani

Przewodniczącej, wydanych decyzji od 2014 r. i chciałbym zapytać, bo ja nie doszedłem do tej wiedzy, dlaczego wśród odbierających szczególnie te szkodliwe ścieki jest firma z Żagania, Małomic, Żar, a nie ma firmy ze Szprotawy? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pytania zadaje Pan Jerzy Wierchowicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz: Wysoki Sejmiku, Pani Przewodnicząca, mam przed sobą pismo Prezydenta Miasta Gorzowa do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, w którym to piśmie Pan Prezydent Gorzowa przekazuje dwa odwołania od decyzji Prezydenta o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej dla przedsięwzięcia polegającego na budowanie i eksploatacji wytwórni mas bitumicznych, zlokalizowanych w Gorzowie Wlkp. Istotą tego zagadnienia jest to, że lokalizuje się wytwórnię mas bitumicznych w bezpośredniej bliskości jednego z osiedli gorzowskich – osiedla Magnolia, nie było to wcześniej planowane i na tym osiedlu mieszka kilkaset rodzin, jest także tam położone przedszkole. Jest oczywistym, że taka wytwórnia mas bitumicznych emituje olbrzymi hałas, a także olbrzymie zanieczyszczenie środowiska. Są tam także budowane nowe bloki mieszkalne, w których to wykupiono już lokale przez osoby, rodziny, które miały nadzieję mieszkać w zdrowych warunkach, na zielonym osiedlu i to wszystko może być zniweczone przez lokalizację takiego przedsięwzięcia. Dlatego zwracam się do Pani Przewodniczącej, żeby skierowała tę interpelację, oczywiście z protestem mieszkańców, do stosownego urzędu rządowego, gdyż jest to przedsięwzięcie związane z remontem drogi krajowej nr 22 wiodącej z Gorzowa do Gdańska o odpowiedź, czy też spowodowanie zahamowania, wręcz zniweczenia tej inwestycji, która będzie czymś bardzo szkodliwym i niezrozumiałym. W dobie dbania o ekologię, czyste powietrze, zlokalizowanie takiej wytwórni mas bitumicznych kłóci się z zasadami zdrowego rozsądku, a także będzie wielce szkodliwe dla osób, które kupiły tam mieszkania, które tam mieszkają, dla dzieci, które uczęszczają do tego przedszkola. Dlatego myślę, że trzeba zrobić wszystko, by zapobiec tej budowie, która jeszcze się nie rozpoczęła, ale zostały wydane wstępne decyzje lokalizacyjne, jak ta, o której mówi prezydent miasta w swoim piśmie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Tę interpelację składam dzisiaj ustnie, ale oczywiście niezwłocznie złożę ją do Pani Przewodniczącej na piśmie. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Wacław Maciuszonek.

Radny Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: Pani Przewodnicząca, Szanowni Radni, mam dwa pytania. Pierwsze takie trochę drobne, drugie dużo poważniejsze. W czerwcu debatowaliśmy na temat stanu województwa, po tej debacie ukazały się relacje w mediach z tej debaty. Szkoda tylko, że przynajmniej w tych pisanych, które czytałem nie było innego stanowiska niż marszałek, tylko jedno stanowisko było. Uważam, że są to środki wydawane publiczne i powinno być stanowisko wszystkich przynajmniej klubów. Druga jest dużo poważniejsza sprawa i tu mam pytanie do Pani Marszałek, ale też do Pana Marszałka Tomczyszyna, dlaczego dolewacie benzyny do pożaru, który ktoś nieodpowiedzialny wywołał, jeżeli chodzi o Kronopol. Jest to dosyć niezwykle istotna sprawa. Natomiast tłumaczenie się w mediach, kogo to interesuje, czy to jest gestia PSL-u czy też nie. Czy Pani Marszałek była w urzędzie, czy nie. Kto podejmował decyzje. Akurat tak się zdarzyło, że decyzja była słuszna. Przynajmniej takie jest moje zdanie, bo zapoznałem się z dokumentami. Na jakiej podstawie Pani Marszałek, Pani wznawia postępowanie? A jeżeli już tak, to dlaczego Pani nie wznowiła, a myślę, że przynajmniej ze sto razy można by było w sprawie Kartowic to zrobić, to samo i w sprawie Kunowic oraz wielu innych „śmierdzących” tematach. Tu, kiedy jest wszystko zgodnie z prawem, widziałem też dokumenty z kontroli, jaka została przeprowadzona w tej sprawie przez WIOŚ, wszystkie elementy WIOŚ kontrolował. I dlaczego się przerzucacie, jak takim „gorącym kartoflem”: to WIOŚ, to PSL. Jedno na drugie. Jeżeli nie umiecie podejmować decyzji, to nauczcie się tłumaczyć. Tak po prostu nie można. Dla mnie to jest wstyd, mimo, że nie jestem w koalicji rządzącej w tym województwie. Powiedziałbym więcej na ten temat, ale ponieważ być może wystartuję w wyborach, nie chcę robić kampanii wyborczej przy tej okazji. Po wyborach poproszę Panią Przewodniczącą o głos. Natomiast myślę, że skutek tych wszystkich działań zobaczymy w telewizji w TVP1. Myślę, że łatwo się buduje jakąś atmosferę wokół inwestorów, wokół biznesu, natomiast jedną decyzją można sobie wszystko zniszczyć, a szczególnie tym brzydkim tłumaczeniem się.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przepraszam Panie Radny, czy są jeszcze jakieś pytania, bo my jesteśmy w fazie pytań i interpelacji?

Radny Województwa Lubuskiego Waław Jan Maciuszonek: To dotyczy tego pytania, które zadałem.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję. Bardzo proszę o zabranie głosu Panią Małgorzatę Paluch-Słowińską.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Beata Paluch-Słowińska: Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Zarządzie, Szanowni Radni, ja dzisiaj mam dwie interpelacje. Pierwsza dotyczy drogi nr 293 wojewódzkiej: zwracam się z zapytaniem, jakie plany inwestycyjne ma Zarząd Województwa co do tej drogi. Jest to połączenie Nowego Miasteczka z Bytomiem Odrzańskim, najkrótsze połączenie Bytomia Odrzańskiego z drogą S3, obecnie droga jest w bardzo złym stanie technicznym, wobec czego zwracam się z prośbą o ujęcie jej przebudowy w nowej perspektywy jako inwestycji priorytetowej i do tego czasu proszę o uruchomienie środków finansowych na dokumentację. Jeżeli chodzi o drugą interpelację, też dotyczy drogi wojewódzkiej: w miejscowości Nowa Sól dochodzi do złej sytuacji związanej z drogą 292, jest to ulica Głogowska. Otóż po inwestycji wodno-kanalizacyjnej w ubiegłych latach, ulica ta nigdy nie została doprowadzona do pierwotnego stanu. Obecnie jest bardzo zła sytuacja, jeżeli chodzi o utwardzenie tej drogi, studzienki zapadają się w wielu miejscach, droga jest nierówna. Najgorsza sytuacja jest w trakcie ulew, posesje znajdujące się przy tej drodze są po prostu zalewane. Zwracam się z prośbą o bieżące naprawy, a w dłuższej perspektywie czasowej o kompleksowy remont tej drogi wraz z chodnikami, które są całkowicie zniszczone na wielu odcinkach. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Proszę o zabranie głosu Panią Helenę Hatkę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Chciałabym zapytać o termin zakończenia inwestycji, a właściwie remontu mostu na drodze 159 koło Skwierzyny. W tej chwili, i to trwa od wielu miesięcy, ruch pojazdów odbywa się drogą zastępczą, jeżeli to w ogóle można nazwać drogą – te płyty, które są położone na polu. Przedłużający się remont tego mostu jest bardzo dolegliwy nie tylko dla mieszkańców Skwierzyny, okolicznych mieszkańców, dla których Skwierzyna jest miastem centralnym, bo pracują tam, dzieci chodzą do szkoły, ale przede wszystkim jest dużym utrudnieniem, jeżeli chodzi o ruch samochodów z północy na południe województwa. Chciałabym zadać pytanie, kiedy konkretnie jest przewidziany termin zakończenia remontu tego mostu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Łukasz Mejza.

Radny Województwa Lubuskiego Łukasz Mejza: Szanowna Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, chciałabym złożyć dzisiaj cztery interpelacje. Pierwsza z nich dotyczy sprawy, która została poruszona na forum Sejmiku już w zeszłej kadencji, mianowicie remontu drogi wojewódzkiej nr 294. Jest to główny

szlak komunikacyjny dla mieszkańców gmin takich jak: Jasień, Tuplice i Trzebiel. Praktycznie każde spotkanie z mieszkańcami tych gmin dotyczy remontu drogi, absolutnie priorytetowa sprawa dla tych mieszkańców, warunki fatalne, jest to droga, która prowadzi mieszkańców do lekarzy, do pracy, do szkoły, czy na uczelnie. Tak jak powiedziałem jedyny szlak komunikacyjny, w związku z tym po prostu ta droga w stanie normalnym im się należy. Nie proszą o nie wiadomo co, po prostu o to, co im się zwyczajnie należy. Kolejny temat to ścieżka pieszo-rowerowa Wędrzyn-Sulęcín, również bardzo ważny szlak, który zdecydowanie zwiększyłby bezpieczeństwo osób poruszających się na rowerach, jak i również pieszo. Kolejna sprawa to temat zatoki autobusowej i chodnika na drodze wojewódzkiej 285 i 286 w miejscowości Grodziszczce i Jasienica. I czwarta interpelacja dotyczy organizacji pozarządowych w województwie lubuskim. Dziękuję.

Interpelacje i zapytania złożone na piśmie stanowią załącznik nr 11 do protokołu.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę o zabranie głosu Panią Elżbietę Annę Polak – Marszałka Województwa Lubuskiego.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Szanowna Pani Przewodnicząca, Dostojni Radni, Szanowni Goście, w okresie międzysesyjnym była to prawda sesja nadzwyczajna, ale nie składaliśmy takiej informacji, więc bardzo proszę o cierpliwość. Postaram się w krótkich słowach, jak najlepiej potrafię. Między 12 czerwca a 27 sierpnia, proszę Państwa, odbyło się 11 posiedzeń Zarządu. Zarząd Województwa podjął w tym czasie 226 uchwał, 194 wnioski, przyjęliśmy również 26 projektów, dokumentów, które zostały skierowane na dzisiejszą sesję. I tak w skrócie, ponieważ mają Państwo również informacje na piśmie. W zakresie departamentów funduszowych: efektywność energetyczna – ogłosiliśmy konkurs na kwotę ponad 9 mln, w zakresie badania i innowacji, bardzo ważny obszar – 30 mln zł, także bardzo duża pula. Rozstrzygnęliśmy również decyzjami Zarządu konkursy i tak w zakresie promocji gospodarczej – 2 projekty złożone przez Centrum Produktów Regionalnych na kwotę prawie 2 mln. Zarząd wezwał do złożenia również wniosków w zakresie ZIT-u na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 276 w miejscowości Chociule przez Zarząd Dróg Wojewódzkich. Rozstrzygnęliśmy również konkursy w zakresie ograniczenia niskiej emisji dla ZIT-u Zielona Góra – miasto Zielona Góra, Zawada, powiat zielonogórski. Zarząd również wyraził zgodę na wniesienie

wkładu krajowego do projektu dotyczącego instrumentów inżynierii finansowej. W zakresie poddziałania 5.1 Transport drogowy – rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 295 Gorzupia Dolna, tu już będą realizowane inwestycje. Natomiast w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego – przyjęte uchwały dotyczą akceptacji planów działań w zakresie wyrównywania dysproporcji w jakości kształcenia. I ogłosiliśmy konkursy, a mianowicie wezwanie do złożenia wniosku „Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym”. Projekty są realizowane poza formułą ZIT, na ten cel przeznaczaliśmy 2,7 mln zł. Programy aktywnej integracji – 11,5 mln zł, nabór potrwa do 27 września, więc zachęcam również radnych, żeby w swoich środowiskach promować ten tryb działań. Powrót na rynek pracy dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 – zwiększyliśmy alokację z 5 do 8,3 mln zł. Bardzo duże idą nakłady na tworzenie nowych miejsc w żłobkach, w przedszkolach i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, czyli tworzenie dziennych i całodobowych domów opieki. Na doskonalenie umiejętności zawodowych dorosłych przeznaczaliśmy alokację 515 tys. Usługi rozwojowe dla małych i średnich przedsiębiorstw – alokacja 15 mln, dwa konkursy dla subregionu gorzowskiego i subregionu zielonogórskiego, już mamy za sobą nabór. Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej z alokacją 3,6 mln, też do końca lipca był nabór. I usługi rozwojowe dla małych i średnich firm do 27 września, tu jest alokacja 15 mln i szansa jeszcze na złożenie wniosku. Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej – 11,7 mln do 4 października nabór. Na poddziałanie 7.5 Usługi społeczne do 27 września to kluby seniora, dzienne i całodobowe domy – alokacja 13,1 mln. I rozstrzygnięte konkursy w ramach też tego departamentu: Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej – 3,2 mln poza formułą ZIT-u, Programy aktywnej integracji – 2,2 mln, tak w skrócie mówię, bo na stronie naszej są komunikaty obszernie. Programy aktywnej integracji dla 3 projektów: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – powiat żarski, zielonogórski i międzyrzecki otrzymał dofinansowanie. Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi – 7,1 mln. Programy aktywnej integracji poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – 3,4 mln. W zakresie zarządzania programem przygotowujemy już nową perspektywę, ale również w tej perspektywie staramy się jak najlepiej zarządzać tym programem, stąd też zmiany w planach działań. Zgoda na zwiększenie również do 90% poziomu dofinansowania do projektu Wsparcie małych i średnich firm przez Fundusze Województwa Lubuskiego. Ten fundusz funduszy wnieśliśmy jakiś czas temu do Banku Gospodarstwa Krajowego i w tej chwili to jest instytucja odpowiedzialna. Zatwierdzenie planu przyspieszenia kontraktacji oraz certyfikacji – mamy dobre rezultaty, ten program jest wdrażany z dużą efektywnością, za chwilę będziemy mieli okrągły miliard już rozlicznych środków na rynku lubuskim. Zarząd również przyjął założenia Programu Operacyjnego na lata 2021-2027, o czym Państwa też informowaliśmy, jakie jest ukierunkowanie, dyrektywy w tym zakresie. Stawiamy na koncentrację

priorytetów i wokół tego powołaliśmy grupę już nie tylko roboczą wewnętrzną, ale też ekspertów zewnętrznych z różnych instytucji, którzy też czuwają nad kryteriami i uszczegółowieniem. I teraz departamenty poza funduszowe: Departament Infrastruktury i Komunikacji – Zarząd zaktualizował plan inwestycji priorytetowych na drogach wraz z listą rezerwową, wykreślona została budowa obwodnicy miasta Trzciel. Tutaj pomogliśmy przygotować wniosek, aplikujemy do programu rządowego na rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 278. Zarząd również przyjął informację na temat dofinansowania i dopłat ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych. Wyraził zgodę na wprowadzenie zmian w Planie inwestycji priorytetowych na drogach, też dotyczy to budowy obwodnicy Trzciel, zgoda na aplikowanie do Funduszu Dróg Samorządowych. I zgoda też na podpisanie memorandum w sprawie deklaracji województwa lubuskiego i kraju związkowego Brandenburgii dotyczącej perspektywy dla Kolei Wschodniej na linii 203. W zakresie Departamentu Infrastruktury Społecznej Zarząd przyznał 300 tys. zł. na dofinansowanie zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego dla ochotniczych straży pożarnych na projekt „Bezpieczny strażak”. W zakresie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej został ogłoszony konkurs na powierzenie zadań, zgodnie z uchwałą wcześniej Sejmiku dla mieszkańców wspomaganych dla osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, w tym z autyzmem. Również Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej przedłożył wniosek w sprawie zatwierdzenia podziału dotacji na wsparcie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych o łącznej wartości 700 tys. zł. Zarząd również wyraził zgodę dla Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, który wspólnie z uniwersytetem przygotowuje wniosek o wartości 5 mln zł w zakresie wsparcia inicjatyw odnoszących się do opieki długoterminowej. Liderem projektu będzie Uniwersytet Zielonogórski – Instytut Socjologii. Zarząd również wyraził zgodę na zmiany w budżecie Wdrożenie internetowej platformy dla sektora organizacji pozarządowych. Ogłosiliśmy też konkurs na działania w zakresie kultury z kwotą 60 tys. zł. Konkurs również na realizację zadań dla seniorów z alokacją 150 tys. zł. I przyjęliśmy szczegółowy podział środków z PFRON-u, dofinansowanie uzyskało 21 ofert na kwotę 340 tys. zł. W zakresie ochrony zdrowia – 0,5 mln na sprzęt wysokospecjalistyczny, Sejmik wyraził zgodę, więc Zarząd już wprowadził do wykonania te środki. Przyznaliśmy też dotację celową w wysokości 180 tys. zł dla szpitala w Ciborzu na zakup urządzeń do dekontaminacji i utylizacji wkładów jednorazowych. Jeżeli chodzi o Departament Programów Regionalnych – Zarząd przyjął informację na temat innowacyjności i skierował wnioski do realizacji. Zgodę również wyraziliśmy na realizację zadania wraz z Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju w zakresie wsparcia gmin w przygotowaniu i wdrażaniu programów rewitalizacji w naszym województwie. I dofinansowaliśmy również w ramach małych grantów, mamy ten Fundusz Małych Grantów na rzecz publikacji naukowych, kilka takich grantów zostało przyznanych. Również przyjęliśmy informację na temat wizji i celu aktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa – perspektywa 2030.

Szerzej nie będę o tym mówić, ponieważ na spotkaniu z radnymi przedstawiliśmy poziom prac nad aktualizacją strategii. Odpowiadając od razu na interpelację Pani Radnej powiem, że też diagnoza jest do dyspozycji, wszyscy radni otrzymali diagnozę województwa, która była przygotowana na potrzeby aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa. W zakresie Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich – również Zarząd ogłosił nabór wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu gospodarka wodno-ściekowa, nabór potrwa do 31 października. I zatwierdziliśmy wyniki konkursu na Lubuską Odnowę Wsi – dofinansowanie uzyskają 94 projekty na łączną kwotę prawie 900 tys. zł. Nowy sprzęt trafi – umowa jest podpisana ze szpitalem, to dotyczy budżetu – 2 mln na zakup sprzętu wysokospecjalistycznego – aparat rentgenowski, sprzęt medyczny dla centralnego bloku operacyjnego, to jest część kwoty, środki są w tym roku znacznie większe, przeznaczone na onkologię przede wszystkim. To od razu jest odpowiedź na pytanie Pana Radnego – dialog o jakości powietrza w Żarach, zorganizowaliśmy takie spotkanie 19 lipca, sprawa dotyczy spalania pyłów przez żarską firmę SWISS Krono. W tym spotkaniu wzięły udział wszystkie zainteresowane osoby, wpłynęły wnioski z organizacji, stowarzyszeń ekologicznych. W tym spotkaniu uczestniczył również Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, również 3 przedstawiciele firmy SWISS Krono, więc jest notatka na ten temat na naszej stronie. Skoro są pytania mediów, dziennikarzy i stron, jaki jest podział kompetencji to my odpowiadamy jakie są kompetencje, to nie są przecież informacje nadzwyczajne, są to informacje, które w sferze publicznej są jawne. Natomiast na tym etapie wznowienie postępowania Marszałka Województwa zostało zawieszona w związku z wszczęciem postępowania w sprawie postanowienia Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. To postępowanie zostało wszczęte przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Szkoda, że dzisiaj nie ma Pana Surmacza mógłby na ten temat może jakieś aktualne informacje przekazać, ponieważ zwróciliśmy się z prośbą o przedstawienie aktualnych informacji, na jakim etapie jest postępowanie, jeszcze nie uzyskaliśmy niestety takiej odpowiedzi. A kluczowe w tej sprawie to zarówno pytanie Pana Radnego Kowala jak i Maciuszonka jest właśnie postanowienie Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Z tego, co wiem główny inspektor zlecił kontrolę niezależnych ekspertów z regionu zachodniopomorskiego i podkarpackiego w firmie, co do instalacji i spełnienia standardów. Na tej podstawie, na podstawie wyników kontroli będzie wydane to postanowienie. To samo dotyczy też pozwolenia wodno-prawnego, to pytanie dziwi, ponieważ dokumenty i całe postępowanie było prowadzone, zakończone również decyzją prawomocną w 2015 r., zostało podpisane, jeżeli Pan o to pyta, przez dyrektora departamentu. Natomiast zakończone prawomocnie. Nie było protestów w tym czasie. A w tej chwili pojawia się w Żarach głównie bardzo nieprzyjemny hejt skierowany na mnie osobiście. Odpowiedziałam bardzo wyczerpująco na ten temat i również Panu prześlę taką informację, bardzo szczegółowo wyjaśniając cały tryb postępowania

i wszystkie dostępne w urzędzie informacje, zostały też opublikowane na stronach tam, gdzie ten hejt się pojawia. Trudne jest to, nie rozumiem dlaczego ja akurat jestem atakowana, nigdy nie nadzorowałam osobiście tych spraw. A jeżeli chodzi o ochronę środowiska jest mi to bardzo bliskie. Nawet sesja plenarna dotycząca czystości powietrza i jakości ochrony środowiska, przyrody w naszym regionie to będzie na Kongresie Gospodarczym, zapraszam wszystkich Państwa. Sesja plenarna będzie właśnie poświęcona temu blokowi. Oczywiście przedstawimy, bo mamy o czym pisać, bardzo szczegółowe informacje w odpowiedzi na interpelację, jak wiele również samorząd województwa robi na rzecz jakości, czystości powietrza: to są stacje monitorowania, wymiana „kopciuchów” za 10 mln w ramach naszego Regionalnego Programu, budowa setek kilometrów sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, oczyszczalni. To wszystko ma wpływ na jakość, czystość środowiska. Rozmawialiśmy też w okresie wakacji przy okrągłym stole z młodymi ludźmi na temat ich potrzeb, wyzwań i wniosków, które chcemy uwzględnić w naszej strategii, bo akurat ją aktualizujemy. Rozmawialiśmy też bardzo szczegółowo na temat edukacji, ale to będzie dzisiaj ten temat też poruszony, przedstawiona będzie informacja. Spotkaliśmy się też przy okrągłym stole na temat ochrony zdrowia. 27 września też Państwa zapraszam bardzo serdecznie – temat seniorów, polityki senioralnej i polityki w stosunku do osób niepełnosprawnych. Również 5 października na temat równego traktowania kobiet i mężczyzn też przy okrągłym stole, zapraszam wszystkich zainteresowanych. Most w Milsku – jest już sprawa na dobrej drodze, spotkaliśmy się z wójtami, burmistrzami wszystkich zainteresowanych tą inwestycją, wyrazili poparcie, bo pojawiły się też protesty teraz, gdy już mamy ten proces inwestycyjny bardzo mocno zaangażowany. Inwestycja przygotowywana 10 lat, to też teraz nagle się pojawiły protesty i odpowiadamy na te protesty spotkaniami, konsultacjami, również takie spotkanie jest umówione w Zaborze. Wiemy, że inwestycja była opóźniona nie z naszej winy, z naszej opieszałości, tylko oczekiwaliśmy niestety bardzo długo na wystawienie rzędnej. Minister chciał, żeby rzędna wynosiła ponad 7 m, ostatecznie jest 5,25. I króciutko jeszcze: na badania 10 mln, została podpisana umowa dla 4 przedsiębiorców, nadzoruje ten temat Członek Zarządu Marcin Jabłoński. Natomiast w zakresie rehabilitacji realizujemy bardzo dobry, duży program dla mieszkańców i nadzoruje ten program Łukasz Porycki. O tym mówiłam: lubuska szkoła przyszłości. Strategiczne wyzwania w zakresie aktualizacji strategii, spotkania z zespołami roboczymi, jak Państwo widziecie wakacji nie było. 7 sierpnia Marszałek Jabłoński uczestniczył również w podpisaniu umowy, przekazał środki finansowe na 18 wozów bojowych dla ochotniczych straży. W tym czasie też, proszę Państwa, bardzo mocno promujemy zdrowie i jakość życia, właśnie „Zieloną krainę i nowoczesne technologie” na piknikach zdrowia: 14 lipca, 11 sierpnia, jak Państwo widziecie w terenie: w Sulechowie, w Nowogrodzie Bobrzańskim w Sławie. W Sulechowie pikniki europejskie, gdzie też konsultujemy wdrażanie naszego Regionalnego

Programu – jakie są działania, konkursy i rozmawiamy też już o przyszłości, o nowym okresie programowania. Komisja Europejska doceniła nasze rozliczenie w zakresie efektywności wdrażania Regionalnego Programu – 54,4 mln zostało odblokowane w ramach Krajowej Rezerwy Wykonania, jest do wzięcia w ramach już konkretnych działań i konkursów, które możemy uruchomić. Te pieniądze były, bo też miałam takie pytania, w naszej alokacji 906 mln euro, tylko były zablokowane do rozliczenia, taki „kij i marchewka”: rozliczycie to dostaniecie i dostaliśmy. W Gdańsku uczestniczyłam w bardzo ważnej też debacie na temat przyszłości samorządów 31 sierpnia i mam nadzieję, że nasze postulaty będą wzięte pod uwagę. Lubuska wieś pięknieje – 31 sierpnia Marszałek Tomczyszyn podpisał umowy w ramach „Lubuskiej Odnowy Wsi” na 94 zadania – 900 tys. zł. Bardzo Państwu dziękuję za uwagę. Bardzo dużo interpelacji dotyczy dróg i ich modernizacji. To są dosyć szczegółowe wyjaśnienia, jeśli Państwo pozwolicie to odpowiem na Państwa pozostałe zapytania i interpelacje pisemnie. Dziękuję.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionej informacji. Bardzo proszę o zgłoszenia. Bardzo proszę Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ponieważ jesteśmy w takim miejscu tego punktu, gdzie jest konwencja pytań, wobec tego zapytam, czy Pani Marszałek zgodzi się ze mną, że chyba została wprowadzona w błąd. Nie zabierałbym głosu teraz, gdyby nie to, że kolejny raz ze źródeł urzędu marszałkowskiego wypływa fałszywa informacja. Jest przedstawiona taka narracja, taka teza, która została fałszywie przedstawiona około roku temu, że z powodu ministra, wiemy, że chodzi tu o Pana Ministra Jerzego Maternę, nie jest budowany most w Milsku. Nie ma nic bardziej fałszywego, ta teoria została wylansowana rok temu, kiedy Ministerstwo Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej przygotowując się do programu modernizacji polskich dróg wodnych, musiało przedstawić taką analizę rzeczywiście dotyczącą tych rzędnych, parametrów przebudowywanych dróg wodnych. Akurat to trafiło na pracę związane z przygotowaniem dokumentacji na most w Milsku i takie półroczne opóźnienie w stosunku do wszystkich mostów na Odrze wtedy musiało mieć miejsce, bo inaczej w żadnym kraju, żadna analiza nie mogłaby powstać, żaden duży program inwestycyjny nie mógłby powstać. Natomiast wtedy przedstawiana była taka argumentacja, że minister przeszkadza w wybudowaniu mostu, a gdyby nie to, to ten most już byłby budowany. I co się stało? Minał rok,

bo do 30 czerwca ubiegłego roku zapadła decyzja, że most ma mieć tą rzędną 5,25 m, a nie tą wyższą 7 m. I ministerstwo po tych wyliczeniach i analizach uznało, że rzędna będzie 5,25, czyli nie będzie podwyższona. I rok czasu, który straciliśmy, to są boje wykonawcy o uzyskanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej. I wiemy, że jeden wykonawca te procedury przechodzi bardziej sprawnie, inny mniej sprawnie, ale to jest przyczyna tego, że nie może cały czas ruszyć budowa mostu w Milsku, więc bardzo proszę Panią Marszałek i przedstawicieli urzędu marszałkowskiego, żeby nie przedstawiać fałszywej tezy, że jakaś zachcianka ministra, w tym przypadku chodzi o Pana Posła Jerzego Maternę, spowodowała że nie powstaje most w Milsku. Przyczyny są zupełnie inne, o wiele bardziej skomplikowane. Jest trudna materia przygotowania dokumentacji projektowej. Wykonawca radzi sobie z tym tak jak widzimy i to jest główna przyczyna tego, że po roku, po decyzji ministerstwa nie może ruszyć cały czas budowa tego mostu. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Jerzy Wierchowicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz: Wysoki Sejmiku, Ochotnicza Straż Pożarna jest bardzo ważną instytucją, bardzo ważną organizacją społeczną jakże użyteczną, pożyteczną i konieczną w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. Dlatego też bardzo cieszy mnie informacja wygłoszona przed chwilą przez Panią Marszałek o współpracy z ochotniczymi strażami pożarnymi i o przekazaniu na rzecz ochotniczych straży pożarnych wozów bojowych, ale mam pytanie o szerszą współpracę – czy istnieje szersza pomoc finansowa na rzecz ochotniczych straży pożarnych ze strony władz województwa? Jak to się przedstawia w liczbach, ile, mówiąc wprost, Zarząd Województwa przeznacza na pomoc, wsparcie jakże koniecznej i pożytecznej organizacji jaką są ochotnicze straże pożarne, i jak to się ma w stosunku do lat ubiegłych, czy jest to pomoc większa, czy na poziomie lat ubiegłych? I oczywiście wyrażam satysfakcję, że Zarząd pomaga i współpracuje z taką organizacją jakże ważną w życiu społecznym.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Bogusław Motowidółko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidółko: Na sesji 24 czerwca procedowana była uchwała w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, to jest druk nr 141/19. I złożyłem wniosek, aby Zarząd ujął podwyżkami płac również pracowników

administracji i oświaty. Pani Marszałek przyznała, że ten wniosek jest słuszny i rozpoczną się prace nad możliwością realizacji takiego wniosku tak, aby od 1 września również oprócz tych podwyżek nauczycieli objąć pracowników administracji. Mam pytanie, jaki jest stan prac Zarządu nad tym wnioskiem i nad deklaracją Pani Marszałek.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowna Pani Marszałek, mam kilka pytań, a mianowicie w mojej interpelacji, w której zwracałam się o przekazanie diagnozy związanej z wprowadzaniem aktualizacji Strategii Województwa, chciałabym zwrócić uwagę, że nie chodzi mi o diagnozę obecnego stanu, bo myślę, że jako radni tutaj wszyscy sobie zdajemy sprawę, jaki jest stan naszego województwa, poprzez wielokrotnie składane o identycznej treści interpelacje. Chodzi mi o to, w jakim stopniu Państwo analizujecie i opieracie się na diagnozie wprowadzania dotychczasowej strategii, jakie są efekty wprowadzania strategii, która nas obowiązuje nadal i czy ta diagnoza jest właśnie w taki sposób brana pod uwagę, że Państwo aktualizujecie cele, które mają być w przyszłości. Wobec tego jakie są efekty, to po pierwsze. Po drugie, nie ma Pana Marszałka Jabłońskiego, ale chciałabym zapytać w związku ze wsparciem dla ochotniczych straży pożarnych, jaka została przeznaczona kwota ogólna, jeżeli chodzi o budżet, czyli środki finansowe w przekazywaniu tych samochodów dla straży. To jest 18 samochodów – jaka to jest kwota przypadająca na 1 samochód, jeżeli chodzi o współpracę i wspieranie ochotniczych straży pożarnych. Być może w zastępstwie Pana Marszałka ktoś mógłby mi udzielić odpowiedzi, ale to jest konkretne pytanie, jaka to jest kwota i ile przypada na 1 samochód? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Mamy zgłoszenie Pana Edwarda Fedko. Bardzo proszę Pan Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku, beneficjentem środków z Regionalnego Programu Operacyjnego na podniesienie bezpieczeństwa na terenie województwa korzystał Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP. W wyniku ogłoszonego przetargu wpłynęły 2 oferty na dostawę 18 samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych i przyjęliśmy zasadę, że co najmniej 1 samochód trafia do jednostki ochotniczej straży w danym powiecie.

Opublikowane zostały kryteria wyborów tych jednostek, które musiały je spełnić, by ustalić listę hierarchiczną i według tej listy wytypowano jednostki do dostarczenia tychże samochodów pod warunkiem oczywiście, że gmina będzie partycypowała w kosztach własnych do tego samochodu, czyli 15%. W wyniku ogłoszone przetargu, jak już mówiłem, 2 firmy zgłosiły akces dostawy tych samochodów. Jedna z firm zaproponowała kwotę 735 tys. zł dla samochodu wyposażonego w podstawowy sprzęt, w specjalistyczny sprzęt do ratownictwa wodnego, w tym rękawy przeciwpowodziowe, skafandry do pracy w wodzie, pompy wysokowydajne. Druga firma zaproponowała dostawę za 830 tys. zł, więc oczywiście wybraliśmy samochody zaproponowane przez firmę Mototruck. Będą to samochody na podwoziu Iveco. I pierwsza tura dostawy będzie do 7 października, kolejne będą w listopadzie i projekt zostanie zakończony w grudniu br. Oczywiście w wyniku oszczędności przetargowych, zgodnie z podpisaną umową z Zarządem Województwa Lubuskiego, rozszerzymy projekt o co najmniej 1 samochód dla jednostki OSP z powiatu świebodzińskiego, bo ona była zapisana jako jednostka rezerwowa. Uważam, że jest to bardzo korzystna oferta, jeśli poinformuję, że wiele jednostek ochotniczych straży nie rozstrzygnęło przetargów na zakup samochodów z montażu finansowego Komendy Głównej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, bowiem oferty były zdecydowanie wyższe i sięgały kwot ponad 850 tys. zł. Także myślę, że jest to bardzo dobra oferta i umowa została z wykonawcą podpisana, a dostawy będą realizowane tak jak mówiłem.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pani Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję Radnemu Fedko, nikt nie wie lepiej od Prezesa Ochotniczych Straży. Oczywiście jeszcze uzupełnimy tę odpowiedź o poprzednie lata, ponieważ jeżeli chodzi o środki finansowe na zakup wozów bojowych i nie tylko, sprzęt wysokospecjalistyczny, ale też umundurowanie dla strażaków, co finansowaliśmy z budżetu samorządu województwa, to są już naprawdę spore środki finansowe, a takie dane mamy, bo nie dawno prezentowałam na spotkaniu ze strażakami. Odpowiadając na wniosek, może nie będziemy się przercać słowami, to kieruję do Pana Radnego Łatwińskiego, ale pozwolę sobie nie zgodzić się z Pana wypowiedzią, ponieważ osobiście doświadczyłam, interweniowałam wielokrotnie w ministerstwie o wyrażenie opinii w ogóle, co do rzędnej, na co oczekiwaliśmy bardzo długo. Są na to dokumenty oczywiście i przedstawię nasze zarówno pisma, wnioski w tej sprawie i odpowiedzi ministerstwa, i aby nie zabierać czasu radnym, zapraszam do gabinetu Pana Radnego, przedstawię dokumenty. Dopiero po interwencji w Berlinie na spotkaniu w zakresie budowy mostów, chodziło też o most w Kostrzynie,

który jest finansowany przez partnera niemieckiego, też był ten sam problem, brak opinii w sprawie rządnej. Oczywiście postępowanie się przedłuża w związku z brakiem uzgodnień dotyczących ZRID-u, ale firma mogła przygotować projekt dopiero przecież po uzyskaniu wysokości rządnej i dopiero przystąpiła do procedowania dalszej części inwestycji. To jest proces złożony i nie opieszalność ani Zarządu Dróg Wojewódzkich, ani firmy, bo jest bardzo dużo naszych monitów i próśb, nic nie wyszło z tej rządnej 7 m, o czym publicznie Pan Poseł wielokrotnie mówił. Ostateczna jest opinia na 5,25 i dokumenty oczywiście mamy do wglądu, przedstawię. Nie są to żadne złośliwości. Jeżeli chodzi o Ochotniczą Straż Pożarną – Zarząd Województwa przyznał, odpowiadając Panu Radnemu Wierchowiczowi, w dniu kiedy odbywała się nadzwyczajna sesja w sierpniu, kwotę 300 tys. zł na program „Bezpieczny Strażak”. Dotyczy to umundurowania bojowego i ten program będzie zrealizowany w tym roku. Natomiast, jeśli chodzi o podwyżki – Panie Radny Motowidełko, w tej sprawie zwróciłam się osobiście, byłam na spotkaniu w delegacji Związku Województw w Ministerstwie Edukacji, spotkał się z nami Pan Minister Dariusz Piontkowski ze swoimi zastępcami i Dyrektorem ds. współpracy z samorządami terytorialnymi. Bardzo dobre spotkanie, ale bez efektów niestety, ponieważ potwierdził tylko nasze wcześniejsze odpowiedzi, które uzyskiwaliśmy, że dla administracji i obsługi nie przewiduje środków finansowych na podwyżki. I to samorzady powinny same w ramach własnych możliwości takie kwoty przeznaczyć. Ja przypomnę, że już w tym roku przeznaczyliśmy dla pracowników administracji i obsługi edukacji z obszaru oświaty 5%, na tę podwyżkę. My nie mamy niestety jeszcze środków na tę podwyżkę dla nauczycieli, którą musimy wypłacić do 30 września w wysokości 10%. Będziemy się starali oczywiście w ramach naszego budżetu traktować tak samo pracowników w oświacie i administracji, i obsługi. Liczyłam na to, że zwiększając środki na oświatę ministerstwo przeniesie środki między działami, takie są obietnice. Tych środków nie widać, ale może Pani Kurator ma bieżące informacje i dzisiaj nam odpowie na te pytania. Natomiast wracając jeszcze do Pani Gośniowskiej-Koli, jeżeli chodzi o efekty wdrażania strategii, to jest właśnie ta diagnoza, którą dysponujemy i ewaluacja, którą też wykonaliśmy, także jak najbardziej oczywiście takie dane Pani otrzyma. Kolegów jeszcze proszę o uzupełnienie Pani Przewodnicząca, jeżeli mamy jeszcze chwilę.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę, Pan Marszałek Porycki.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Łukasz Porycki: Pani Przewodnicząca, Szanowni Radni, w uzupełnieniu do informacji przedstawionej przez Panią Marszałek, w kwietniu zostały wypłacone 5% podwyżki dla administracji w oświacie. W tej chwili analizujemy wykonanie budżetu w pozycji

wynagrodzeń w tym dziale i będziemy analizować średnie wynagrodzenia w porównaniu do innych samorządów z innych województw.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Kazimierz Łatwiński, drugi głos w dyskusji.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Jeszcze chciałbym uściślić, dlaczego było potrzebne pół roku i województwo rzeczywiście musiało czekać, bo ja tego nie kwestionowałem. Województwo musiało poczekać i absolutnie w żadnym słowie nie powiedziałem, że była jakaś opieszałość Zarządu Dróg Wojewódzkich w tej sprawie. Natomiast po co było wyliczanie tych rzędnych i dlaczego Poseł Materna uważał, że należy przeanalizować czy ma być 7 m czy 5,25 m. To były wyliczenia i analizy, które miały pokazać, czy chcemy wodnej autostrady, używając terminologii drogowej, czy drogi jednojezdniowej. I to trochę brzmi tak, z interpretacji Pani Marszałek, jakbyśmy w Myszęcinie jako województwo podjęli się budowy jakiegoś ronda i żądali, żeby jak najszybciej podjąć decyzję, że nie ma być autostrada A2 prowadzona, tylko droga jednojezdniowa, bo ważniejsze jest to rondo, bo województwo buduje rondo w Myszęcinie. Natomiast tego, jak zrozumiałem, że Pani Marszałek to załatwiła w Berlinie, to ja nie przyjmuje w ogóle do wiadomości – czyli co, trzeba było na pomoc Berlin wołać, żeby w Polsce drogą wodną woziło się kontenery w dwóch warstwach, a nie w trzech, bo to była taka decyzja, czy to będzie autostrada wodna, czy też na razie wozimy barkami kontenery w dwóch warstwach, co jest mniej opłacalne, ale wybrano opcję mniej kosztowną. Potrzebne było to pół roku. Jeszcze raz powtarzam – nie zarzucałem ani wtedy, ani obecnie opieszałości Zarządowi Dróg Wojewódzkich, natomiast były wtedy deklaracje, że niech tylko będzie rzędna to dokumentacja będzie gotowa. Rok minął, dokumentacji nie mamy. I tu jest pytanie do wykonawcy tej dokumentacji.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, drugi głos w dyskusji Pan Bogusław Motowidełko.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidełko: Pani Marszałek, ja to wszystko rozumiem, wracam do naszego wspólnego rozumiem wniosku, że ta sprawa dotycząca administracji będzie rozważana właśnie w tym okresie czasu, kiedy to środki finansowe po wprowadzeniu podwyżki tzw. ministerialnej i różnica między podwyżką wprowadzoną od 1 sierpnia wtedy dla nauczycieli, mogą spowodować, że zostaną środki finansowe na pokrycie tego wniosku, do którego Pani się przychyliła.

Zrozumiałem, że to jest deklaracja do przeliczenia. To, że od 1 kwietnia, tak jak Pan Łukasz Porycki informuje, to już drugi raz, rozumiem, że obecnie nadal trwają te przeliczenia, które niezależnie mogłyby uzupełnić podwyżkę dla administracji, gdyż to jest ta subtelna różnica i chciałbym prosić o potwierdzenie, czy rzeczywiście takie prace się toczą. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Marcin Jabłoński.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Marcin Artur Jabłoński: Dziękuję bardzo Pani Przewodnicząca. Chciałbym się krótko odnieść do pytania Pani Radnej Hatki o ważne przedsięwzięcie, inwestycje w tamtej części regionu, mianowicie – most w Skwierzynie. Chciałbym poinformować wszystkich Państwa, że prace zostaną zakończone w październiku. Pierwotny plan mówił o wrześniu. Pojawiły się pewne perturbacje techniczno-organizacyjne po stronie wykonawcy, ale w październiku ta inwestycja zostanie zakończona. Jeśli taka odpowiedź będzie satysfakcjonująca, nie będziemy musieli prowadzić dalszej korespondencji w tej sprawie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, wobec braku zgłoszeń do pytań i uwag, uznaję, że Sejmik informację przyjął do wiadomości. Szanowni Państwo, na serwerze dla radnych zostały zamieszczone informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim. Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania do przedmiotowych informacji? Nie widzę, zatem przechodzimy do kolejnej części.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 13 do protokołu.

Punkt 5.

Informacja Lubuskiego Kuratora Oświaty o organizacji roku szkolnego 2019/2020 w szkołach i placówkach oświatowych województwa lubuskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, bardzo proszę o zabranie głosu Panią Katarzynę Pernal-Wyderkiewicz – Lubuskiego Wicekuratora Oświaty.

Informacja Lubuskiego Kuratora Oświaty o organizacji roku szkolnego 2019/2020 w szkołach i placówkach oświatowych województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Państwo Radni, po reformie strukturalnej Lubuski Kurator Oświaty nadzoruje 1150 szkół i placówek, w tym 765 samodzielnych i 385 w zespołach. W nadzorze Lubuskiego Kuratora Oświaty jest 886 dyrektorów. Od roku szkolnego 2017/2018 oceną pracy dyrektorów szkół i placówek zajmuje się obecnie Wydział Nadzoru Pedagogicznego, wcześniej to był Wydział Strategii Edukacji. W roku szkolnym 2018/2019 w Kuratorium Oświaty dokonano ocen pracy 64 dyrektorów szkół i placówek, w tym: 19 ocen pracy w 2018 r., 45 ocen pracy w okresie I-VIII 2019 r. W roku szkolnym 2019/2020 organizowane będą konkursy przedmiotowe, jak co roku. Wielkim wsparciem Lubuskiego Kuratora Oświaty w zakresie konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych jest Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp. W tym roku odbędą się te konkursy z 10 przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia, historia, język angielski, język francuski, język niemiecki, język polski, matematyka. W sesji zimowej do Lubuskiego Kuratora Oświaty wpłynęło 117 wniosków o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego: 116 postanowień zakończyło się pozytywnie, 1 postępowanie – negatywnie. W sesji letniej wpłynęło 271 wniosków o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego, z czego: 267 postępowań zakończyło się pozytywnie, 1 postępowanie – negatywnie, 1 postępowanie zawieszono, 2 wnioski wycofano na prośbę nauczyciela. Razem w roku szkolnym 2018/2019 rozpatrzono 388 wniosków nauczycieli o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego. Jeśli chodzi o dotacje to najwięcej budżet Lubuskiego Kuratora Oświaty pochłania realizacja zadań w zakresie wychowania przedszkolnego, tutaj mamy wyszczególnione wszystkie rodzaje działań za 2019 r. Jeżeli chodzi o realizację zadań w zakresie wychowania przedszkolnego to mamy 35 647 424 zł. Sporą pulę pieniędzy pochłania też dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, to są stypendia i zasiłki szkolne. Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe to jest ponad 5 mln 170 tys., ona będzie zwiększona o kolejne 2 mln. Wypoczynek letni to jest też ponad 1 mln zł. Program „Posiłek w domu i w szkole” też ponad 1 mln zł i jeżeli chodzi o województwo lubuskie to też będzie zwiększenie o dodatkowy milion tego programu. Rządowy program „Aktywna tablica” to jest 830 tys. na 2019 r. i on będzie zwiększony o 2 121 875 zł. Dofinansowanie wypoczynku letniego 526 tys. i dalej już wyprawka szkolna i inne zadania. Jeśli chodzi o program Lubuskiego Kuratora Oświaty w zakresie wspomaganiania dyrektorów, dotyczący sprawowanego nadzoru pedagogicznego nad

procesem kształcenia, on cały czas trwa, bo to jest program na kolejne lata szkolne. Cele, zagadnienia tego programu mniej Państwa interesują, powiem tylko, że realizacja programu przewidziana jest od września 2018 r. do sierpnia 2022 r. w cyklu rocznym. Szkoła realizuje program w oparciu o własny plan działań na dany rok szkolny, przekazuje do kuratorium wnioski w terminie do końca września, podpisany przez dyrektora również plan działań na kolejny rok szkolny i potwierdzenie udziału szkoły w programie. W każdym roku szkolnym program podlega ewaluacji po ogłoszeniu wyników egzaminu ósmoklasisty. Ewaluacja odbywa się dwutorowo. Z realizacji programu i jego ewaluacji w każdym roku szkoły opracują własne sprawozdania, zawierające wnioski i rekomendacje do pracy, a Zespół ds. programu – raport. Wnioski, rekomendacje z ewaluacji programu oraz analizy są ukierunkowane na wzrost efektów kształcenia. Jeżeli chodzi o uczestników i realizatorów programu, bo program dotyczy przede wszystkim szkół podstawowych, to za zespół odpowiedzialna jest wizytator z Gorzowa – Pani Grażyna Kołogrecka-Dul i wizytatorzy rejonowi zarówno z Gorzowa Wlkp., jak i z delegatury w Zielonej Górze. Szkoły podstawowe i zespoły nauczycieli oraz inne osoby, a przede wszystkim placówki doskonalenia zawodowego, podległe Pani Marszałek, czyli Wojewódzki Ośrodek Metodyczny, Oddział Doskonalenia Nauczycieli i jeszcze funkcjonujący SODiD. Jeśli chodzi o realizację programu to poszczególne działania podjęte w ramach programu, one były od września 2018 r., cały czas trwają i są na razie modyfikowane do sierpnia i września 2019 r., łącznie z opracowaniem raportu. Obecnie 97% szkół, których uczniowie są uprawnieni do zdawania egzaminu, przekazało plan działania i przystąpiło do programu Lubuskiego Kuratora Oświaty. 90% szkół województwa lubuskiego przekazało sprawozdania, 71% - plan był w pełni zrealizowany, 18% - częściowo i 4% szkół pracowało bez planu. 95% szkół województwa lubuskiego uwzględniło powołanie zespołu zadaniowego nauczycieli przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty. 80% szkół zakładało diagnozowanie potrzeb szkoły oraz możliwości i potrzeb edukacyjnych, sposobów uczenia się i sytuacji społecznej uczniów w kontekście właśnie egzaminu ósmoklasisty. 57% szkół zakładało przeprowadzenie ewaluacji wewnętrznej w zakresie wymagania „Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”, z tego 60% szkół w pierwszym półroczu przeprowadziło ewaluację w zakresie tego wymagania i 55% zaplanowało działania doskonalące na podstawie wniosków z ewaluacji. 85% szkół natomiast uwzględniło w planie doskonalenia zawodowego nauczycieli formy w zakresie tematyki proponowanej w tymże programie ze znaczną pomocą Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego i ODN-u w Zielonej Górze. Wspomagająca funkcja wewnętrznego nadzoru pedagogicznego polegała na: zachęcaniu do pracy zespołowej i dzielenia się wiedzą oraz doświadczeniem i to jest 83% szkół, inspirowaniu i umożliwieniu nauczycielom udziału w różnych formach zewnętrznego doskonalenia zawodowego – to jest ponad 81%, organizowaniu szkoleniowych rad pedagogicznych – to jest 68%

i w dalszej kolejności to jest zakup pomocy dydaktycznych, zaopatrzenie bibliotek, umożliwienie przeprowadzenia lekcji otwartych i dyskusji na temat efektywnych sposobów uczenia się. Przeprowadzono konferencje przedmiotowo-metodyczne dla nauczycieli uczących przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty, liczba spotkań to jest 21, uczestników – 1126 nauczycieli. Przeprowadzono szkoleniowe rady pedagogiczne nt. egzaminu ósmoklasisty i to jest 66 takich rad w województwie lubuskim. Przeprowadzono warsztaty metodyczne dla nauczycieli, to są 72 spotkania i inne warsztaty w zakresie planowania, organizowania i realizowania procesów edukacyjnych, w tym także konsultacje indywidualne dla dyrektorów szkół w zakresie tematyki dotyczącej sprawowanego nadzoru pedagogicznego nad procesem kształcenia. W województwie lubuskim do egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2018/2019 przystąpiło prawie 10 tys. uczniów szkół podstawowych i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne. 97% uczniów piszących egzamin korzystało z arkusza w wersji standardowej, a ok. 3% z arkusza dostosowanego do potrzeb uczniów, tzn. uczniowie z autyzmem, czy też z zespołem Aspergera, uczniowie niewidzący, czy słabosłyszący. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów województwa lubuskiego na egzaminie ósmoklasisty w przypadku wszystkich przedmiotów były niższe od średnich wyników w kraju, ale wyższe od średnich wyników w okręgu, oprócz matematyki. Średnie wyniki procentowe podane przez Centralną Komisję Edukacji i Okręgową Komisję Edukacji dotyczą tylko uczniów korzystających z arkusza w wersji standardowej, czyli te 97% uczniów. Jeśli chodzi o średnie wyniki procentowe egzaminu ósmoklasisty w układzie powiatowym województwa lubuskiego to najwyższy wynik odnotowało miasto Gorzów Wlkp., jeśli chodzi o wszystkie przedmioty: język polski ponad 65%, powiat gorzowski 63% i powiat sulęciński prawie 61%. To jest część północna województwa. Jeśli chodzi o kraj to z języka polskiego 63%, natomiast okręg nasz już jest tylko 60,5%, a województwo prawie 61%, jest to niższy wynik niż wynik krajowy. Matematyka podobnie – 45% w kraju, 42% okręg, prawie 42% województwo. Jeżeli chodzi o południową część województwa to tutaj podobnie, jak w północnej części województwa, najwyższy wynik odnotowało miasto Zielona Góra i to jest wynik, jeżeli chodzi o język polski 63%, przypominam, że Gorzów miał 65%, czyli jeżeli chodzi o język polski Gorzów miał lepszy wynik, natomiast jeśli chodzi o matematykę Zielona Góra miała lepszy wynik. Jeśli chodzi o powiaty to najwyższy wynik miał powiat żarski, tu język polski – 62%, język angielski – 59%. Szkoły województwa lubuskiego z najlepszymi wynikami, tutaj kryterium przyjęto – średni wynik procentowy szkoły z każdego egzaminu zdawanego przez ich uczniów, czyli język polski, matematyka, język obcy, jest wyższy od średniego wyniku procentowego gminy, powiatu, województwa lubuskiego. I tu wyszły takie ciekawe wyniki, bo łączna liczba szkół, w raporcie zaznaczono kolorem zielonym, to jest 37 w naszym województwie, to są szkoły, których średni wynik procentowy z każdego egzaminu

zdanego przez jej uczniów, jest wyższy od średniego wyniku gminy, powiatu czy województwa. Ale też taki sam wynik, czyli dokładnie 37 szkół to szkoły województwa lubuskiego z najniższymi wynikami, gdzie średni wynik procentowy szkoły z każdego egzaminu zdanego przez jej uczniów jest niższy od średniego wyniku procentowego gminy, powiatu czy województwa, wyniki zaznaczono kolorem ciemnopomarańczowym. Tyle samo szkół ma wynik wyższy – 37 i tyle samo szkół ma wynik niższy niż wynik gminy, powiatu czy województwa. W przypadku 76 szkół, wskazano w raporcie kolorem jasnopomarańczowym, te wyniki egzaminów, które były niższe od średniego wyniku gminy, powiatu czy województwa, łącznie około 113 szkół, co stanowi 1/3 szkół podstawowych województwa lubuskiego, uzyskało przynajmniej z 1 egzaminu bardzo niski wynik. W ocenie dyrektora i rady pedagogicznej średnie wyniki procentowe uzyskane przez uczniów szkoły na egzaminie ósmoklasisty w bieżącym roku szkolnym są dla prawie 15% dyrektorów szkół w naszym województwie satysfakcjonujące, dla 11% bardzo dobre, dla ponad 29% zadowolające, czyli razem prawie 55% szkół jest zadowolonych z wyników egzaminu. Pozostali dyrektorzy odpowiedzieli, że są albo niezadowoleni, albo, że ich wyniki są słabe, albo trudno podać jednoznaczną ocenę. 5 szkół województwa lubuskiego z najlepszymi wynikami – tutaj jako kryterium przyjęto średni wynik procentowy każdego egzaminu zdanego przez uczniów szkoły, że jest wyższy od średniego procentowego wyniku województwa lubuskiego, okręgu i kraju. I w województwie najwyższe wyniki, czyli stanin najwyższy: 9, 9, 9, 9 osiągnęła Katolicka Szkoła Podstawowa w Żarach. Na drugim miejscu Społeczna Szkoła Podstawowa w Żarach, to są prawie takie same wyniki tylko stanin: 7, 9, 9, 9 - tutaj akurat było z języka. Społeczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Edukacyjnego w Gorzowie Wlkp. stanin: 8, 9, 9. Na czwartym miejscu Szkoła Podstawowa nr 2 w Zielonej Górze stanin: 7, 9, 9, 9 – bardzo wysoki wynik też i Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 w Zielonej Górze stanin: 8, 8, 8, 9. Szkoła poza programem, która też osiągnęła bardzo wysoki wynik to jest Społeczna Niepubliczna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I Stopnia w Słubicach, tam też jest szkoła podstawowa i to był stanin: 6, 9, 9, 9. Szkoły województwa lubuskiego z najlepszymi wynikami, które osiągnęły 9 stanin, czyli ten najwyższy z poszczególnych egzaminów, jeśli chodzi egzamin z języka polskiego to są 2 szkoły: Katolicka Szkoła Podstawowa w Żarach i Katolicka Szkoła Podstawowa w Gorzowie Wlkp. Natomiast, jeśli chodzi o egzamin z matematyki, na 1 miejscu uplasowała się Społeczna Szkoła Podstawowa w Żarach i Szkoła Podstawowa nr 2 w Zielonej Górze oraz Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Edukacyjnego w Gorzowie Wlkp. i Katolicka Szkoła Podstawowa w Żarach również. Jeżeli chodzi o 9 stanin z poszczególnych języków to tutaj mamy tych szkół znacznie więcej. I znowu jako pierwsza wysuwa się Katolicka Szkoła Podstawowa w Żarach, Społeczna Szkoła w Żarach, tutaj trochę szkół z Zielonej Góry, z Gorzowa Wlkp., ale też jest na 5 miejscu Europejska Szkoła Podstawowa Dr Rahn w Zielonej Górze,

jest Szkoła Podstawowa nr 2 w Zielonej Górze, jest Szkoła Podstawowa w Strzelcach Krajeńskich, są już szkoły z mniejszych miejscowości. Szkoły województwa lubuskiego z najlepszymi wynikami, 9 stanin z poszczególnych egzaminów, jeżeli chodzi o język niemiecki to tutaj mamy Szkołę Podstawową nr 17 w Gorzowie Wlkp., ale też Szkołę Podstawową nr 18 w Zielonej Górze. Tych szkół już jest też trochę więcej, jeżeli chodzi o język niemiecki w tym przypadku. Jest Szkoła Podstawowa nr 7 w Zielonej Górze, Katolicka Szkoła Podstawowa w Żarach, Europejska Szkoła Podstawowa Dr Rahn, Szkoła Podstawowa nr 2 w Zielonej Górze i szkoły w Słubicach. Średnie wyniki, jeżeli chodzi o szkoły podstawowe specjalne: w powiatach północnych, w północnej części województwa one oscylują w granicach, jeżeli chodzi o język polski, od 11-41%, matematyka od 14 do prawie 47%. Jeżeli chodzi o południe województwa to jest od 22-50% i od 17-45%. Jakie wnioski wypływają z tych wyników: wpływ na niskie wyniki egzaminów, w opinii dyrektorów, ma organizacja pracy w szkole, dyrektorzy uważają, że łączenie kilku klas nie sprzyja realizacji podstawy programowej, wyjaśnianiu trudnych zagadnień, prowadzeniu zajęć powtórzeniowych, zajęć przygotowujących do egzaminów. Dyrektorzy też uważają, że należy udoskonalić zapisy w indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych, w tzw. IPET-ach, które powinny zawierać sposób przygotowania ucznia do egzaminu, z uwzględnieniem jego możliwości, potrzeb, rzetelnie dokonywać analizy efektywności realizowanych działań, a przede wszystkim kluczowych kompetencji, doskonalić zawodowo nauczycieli, wspomagać, w tym wewnątrzszkolne dzielenie się wiedzą i doświadczeniem. Uczniowie szkół podstawowych województwa lubuskiego najlepiej zdali egzamin z języka polskiego, bo tutaj średni wynik jest prawie 61% oraz języka angielskiego ponad 58%, natomiast słabe wyniki uzyskali na egzaminie z języka niemieckiego i matematyki – 42% tylko województwo lubuskie, co wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań w obszarze podstawy programowej oraz efektywnych sposobów nauczania, w szczególności matematyki, ale też języka niemieckiego. Najlepsze wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2018/2019 uzyskali uczniowie dużych miast i tutaj Zielona Góra i Gorzów Wlkp. to są dwie duże stolice, które mają najwyższe wyniki, osiągając średni wynik procentowy egzaminu z języka polskiego, matematyki, języka obcego wyższy od średniego wyniku całego województwa, okręgu i kraju. Natomiast słabsze wyniki uzyskali uczniowie szkół wiejskich i małych miasteczek o liczbie ludności poniżej 20 tys. mieszkańców. W 5 powiatach, to jest: świebodziński, strzelecko-drezdenecki, wschowski, zielonogórski, żagański średnie wyniki egzaminów ze wszystkich przedmiotów są niższe od średniego wyniku województwa naszego i okręgu. A w kolejnych 5 powiatach, to jest: krośnieński, nowosolski, międzyrzecki, słubicki i sulęciński są niższe aż z 3 przedmiotów egzaminacyjnych. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z poszczególnych przedmiotów wskazują, że łącznie 113 szkół z terenu różnych powiatów w województwie, czyli 35% przynajmniej z jednego przedmiotu egzaminacyjnego uzyskało wynik niższy

od średniego wyniku gminy, powiatu i województwa, co oznacza, że w szkołach tych występują obszary, które bezwzględnie wymagają poprawy efektywności kształcenia. Analiza wyników w ujęciu terytorialnym oraz wyników poszczególnych szkół, wskazuje na potrzebę wprowadzenia w województwie i w poszczególnych szkołach systemowych działań w celu poprawy jakości pracy szkół i efektów kształcenia, mierzonych wynikami egzaminu zewnętrznego, w tym działań prowadzonych w ramach programu Lubuskiego Kuratora Oświaty dla szkół podstawowych. Dyrektorzy szkół, które uzyskały z jednego lub większej liczby przedmiotów egzaminacyjnych wynik niski lub niesatysfakcjonujący, powinni wzmocnić nadzór pedagogiczny w obszarze organizowania i realizacji procesu edukacyjnego, dotyczącego właśnie tych przedmiotów. Niskie wyniki szkół i gmin wskazują też na potrzebę diagnozowania wewnętrznych przyczyn niepowodzeń uczniów, poszukiwania i stosowania adekwatnych sposobów motywowania uczniów i nauczycieli do podnoszenia efektów kształcenia. W tym przypadku duże wsparcie uzyskują nauczyciele z Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego i z Oddziału Doskonalenia Nauczycieli. Wszyscy nauczyciele uczący przedmiotów egzaminacyjnych powinni wziąć udział w konferencjach przedmiotowo-metodycznych, warsztatach, innych formach doskonalenia zawodowego ukierunkowanych na doskonalenie kompetencji, czyli na te działania, które poszukiwałyby metod pracy z uczniami, również z tymi słabszymi w zakresie realizacji podstawy programowej, sposób pracy z takim uczniem, efektów planowania realizacji sposobu edukacyjnego. Wskazuje się na większą otwartość zajęć, na tzw. lekcje otwarte. Mając na uwadze dobrą współpracę pomiędzy nauczycielami i ich rozwój zawodowy, dyrektorzy szkół powinni zadbać o właściwe funkcjonowanie w szkole wewnątrzszkolnego systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli. Tutaj dyrektorzy są otwarci na te działania, uważają, że rzeczywiście potrzebne jest dzielenie się wiedzą i doświadczeniem, prowadzenie lekcji otwartych, ukierunkowanych na umożliwienie uczniom poznawania różnych dziedzin, łączenie wiedzy przedmiotowej, doświadczenia pozaszkolne, pasje uczniów. Sprawowanie wewnątrzszkolnego nadzoru pedagogicznego jest podstawowym zadaniem dyrektora szkoły, jego właściwa realizacja ma też wpływ na jakość pracy. Mówi się często, że „szkoła dyrektorem stoi” i chyba tak jest w istocie. Relacje w społeczności szkolnej, motywacje do nauki, pracy, dlatego też dyrektor powinien czuć się zobowiązany do podnoszenia kompetencji, także bacząc na to jakie wyniki osiąga szkoła. Dyrektorzy szkół, które uzyskały ze wszystkich przedmiotów egzaminacyjnych bardzo niskie wyniki, powinni bezwzględnie podjąć działania doskonalące. Kompetencje w tym przypadku dyrektorów szkół, z resztą oni sami w świetle tych badań też są aktywni na tę formę współpracy, dobrze im się współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym i ODN-em, i zgłaszają swój akces. Szkoły, w których nie powołano formalnego zespołu realizującego plan działań oraz które nie przeprowadziły ewaluacji swoich działań, powinny dostosować się do założeń

tego programu. Podstawę do zaplanowanych działań, w szczególności w obszarach zadań szkoły wymienionych w programie, powinny stanowić w szczególności wnioski z wewnątrzszkolnego nadzoru pedagogicznego dyrektora, analizy wyników egzaminów ósmoklasisty, ewaluacji działań podjętych w ramach programu, diagnozy potrzeb szkoły oraz możliwości potrzeb edukacyjnych, sposobów uczenia się, sytuacji społecznej uczniów. Wnioski i rekomendacje do modyfikacji planu działań, dyrektorzy szkół będą formułować po analizie wyników uzyskanych przez uczniów. Publikacja Centralnej Komisji Egzaminacyjnej była 26 sierpnia, więc dyrektorzy mają jeszcze na to chwilę czasu i miejmy nadzieję, że w przyszłym roku szkolnym te wyniki w naszym województwie ulegną poprawie. Jeżeli chodzi o zmiany w przepisach prawa oświatowego w skróconym tempie – te zmiany wynikają z porozumienia z oświatową „Solidarnością”, podwyżki już od 1 września zostały nauczycielom wypłacone. Pozostałe zmiany – było do tej pory tak, że wydłużono okres stażu wymagany do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego do roku i 9 miesięcy, obecnie będzie od 1 września, czyli już jest, skrócony okres stażu wymagany do uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego do 9 miesięcy. W przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego staż rozpoczęty w roku szkolnym 2018/2019 trwa 12 miesięcy, to jest ważna uwaga, bo to dotyczy tych nauczycieli, którzy są w okresie przejściowym. Po zakończeniu stażu, o którym mowa jest w ust.1, dokonywana jest ocena dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu. Proszę zwrócić uwagę – dorobku zawodowego nauczyciela, już nie ma oceny pracy, powracamy do tego, co było, dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu oraz przeprowadzane jest postępowanie kwalifikacyjne, zgodnie z przepisami ustawy w art. 9 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej prawo oświatowe. Zmiany w zakresie awansu dalej – tzn. od 1 września 2018 r. było zatrudnienie nauczyciela na czas określony 2 lat szkolnych w celu odbycia stażu na stopień nauczyciela kontraktowego, obecnie jest, czyli powracamy do przepisów sprzed, czyli od 1 września 2019 zatrudnienie nauczyciela na czas określony na 1 rok szkolny, w celu odbycia stażu na stopień nauczyciela kontraktowego – było 2 lata, powracamy jest 1 rok. W składzie komisji edukacyjnej byli: dyrektor, przedstawiciel organu nadzoru, przedstawiciel organu prowadzącego, ekspert z listy i opiekun stażu. Powracamy i od 1 września w składzie komisji już nie egzaminacyjnej, ale kwalifikacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o stopień awansu kontraktowego, będzie zasiadał: dyrektor, przewodniczący zespołu nauczycieli i opiekun stażu tylko. Od 1 września 2018 r. zastąpienie oceny dorobku zawodowego oceną pracy, tak było, to, co na czerwono tego już nie ma. Jest, od 1 września 2019 r. – ocena dorobku zawodowego i tutaj Karta Nauczyciela art. 9c ust. 5, 5a-5f. Od 1 września 2018 r. było – o nadanie stopnia awansu zawodowego może ubiegać się ten nauczyciel, który otrzymał co najmniej dobrą ocenę pracy. I znowu powracamy do tego, co było, czyli od 1 września będzie – o nadanie stopnia awansu zawodowego może ubiegać się ten nauczyciel, którego staż

zakończył się pozytywną oceną dorobku zawodowego i znowu art. 9b ust. 1 Karty Nauczyciela. Było też tak, że nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 3 lat, a nauczyciel mianowany mógł dopiero rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu co najmniej 4 lat w szkole od nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego. Natomiast teraz będzie, że nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat, a mianowany może rozpocząć staż na dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej roku, czyli 3 lata po prostu to skrócono, ten okres oczekiwania między nadaniem jednego stopnia awansu zawodowego a drugiego.

Przedstawiona prezentacja stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Kurator, przepraszam, wszyscy mamy te materiały, które Pani nam przekazała. Myślę, że wszyscy się zapoznali z nimi, a mamy jeszcze Pani Kurator fazę pytań i gdyby były pytania do tego materiału, to myślę, że powinniśmy się jednak bardziej skupić na organizacji roku szkolnego 2019/2020, niż na podsumowaniu poprzedniego roku. Szanowni Państwo, czy mają Państwo w związku z tymi informacjami i materiałami pytania do Pani Kurator. Proszę o zgłaszanie. Bardzo proszę Pan Jerzy Wierchowicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz: Wysoki Sejmiku, z przykrością stwierdzam, że ta informacja zupełnie nie na temat, przecież szkoda nam czasu na tego typu informację, kiedy tytuł tego punktu brzmi - Informacja Lubuskiego Kuratora Oświaty o organizacji roku szkolnego 2019/2020 w szkołach i placówkach oświatowych województwa lubuskiego. Szanowna Pani Kurator, Pani mówiła zupełnie nie na temat, Pani mówiła o przeszłości, a my chcemy wiedzieć, co się będzie działo w najbliższej przyszłości, w związku z kontrowersyjną reformą, którą wdrażacie. W związku z tym mam 3 pytania już o to, co będzie się działo w najbliższych dniach, co już się dzieje w naszych szkołach, w placówkach oświaty. Pierwsze, Szanowni Państwo, jak mówił Lenin: „kadry decydują o wszystkim” i czy mamy zabezpieczenie kadrowe we wszystkich placówkach oświatowych, mówiąc najprościej, czy brakuje nauczycieli? Jeżeli nam brakuje nauczycieli, to ile, w jakich placówkach i co w tej sprawie kuratorium zamierza zrobić. Drugie pytanie, na które Pani częściowo odpowiedziała, ale chyba nie do końca wierzę Pani Kurator, chodzi o pieniądze na podwyżki zapowiedziane w porozumieniu jednego ze związków zawodowych z rządem, to porozumienie było zawarte bodajże

pod koniec kwietnia br., chodzi o 10% podwyżkę, która ma być wypłacana nauczycielom do końca września br. Zobowiązane do wypłacenia tej podwyżki, wynagrodzenia są samorzady lokalne, ale jednocześnie rząd zapewnił, że będzie finansował te podwyżki i moje pytanie jest konkretne, czy te pieniądze ze strony rządu zostały przekazane samorządom lokalnym, czy te pieniądze zostały wypłacone, czy też przekazane samorządom lokalnym w całości, czy też samorząd lokalny znowu zostanie obciążony częściowym poniesieniem skutków finansowych podwyżki, którą podpisywał rząd z jednym ze związków zawodowych nauczycieli. Ta informacja jest potrzebna, gdyż na to pewnie oczekują nauczyciele, gdyż nie bardzo wierzę, że te podwyżki zostały już wypłacone to, co Pani przed chwilą powiedziała. I ostatnie pytanie też konkretne, jak w naszym województwie kształtują się godziny zajęć lekcyjnych, czy rzeczywiście mamy do czynienia z sytuacją, że dzieci będą chodzić do szkoły także w godzinach wieczornych, co ma miejsce już w kraju, o czym media donoszą, czy rzeczywiście będą to godziny do przyjęcia, tak jak do tej pory, od godziny 8-15, bo wtedy można się z tym zgodzić. Czy też nie mają Państwo jeszcze wiadomości, jak ta sprawa kształtuje się w konkretnych placówkach oświatowych naszego województwa? Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Kurator, czy wysłuchamy wszystkich pytań i Pani się odniesie?

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Nie, wolałabym teraz.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: To bardzo proszę.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Zacznę od końca, jeżeli chodzi o ostatnie pytanie to w tej chwili wizytatorzy monitorują plany lekcji w poszczególnych szkołach, bo do tej pory nie mieliśmy żadnych sygnałów, żeby lekcje trwały do godziny 19:30, ale ponieważ takie sygnały są w Polsce to decyzją ministerstwa wszyscy kuratorzy dokonują w tej chwili, poprzez swoich pracowników, poprzez wizytatorów, monitorowania planów lekcji w poszczególnych szkołach. Także dane będziemy mieli dokładne i dam Panu dopiero po etapie monitorowania. Jeżeli chodzi o to pytanie pierwsze, to w naszym województwie nie mamy sygnałów, żeby brakowało nauczycieli, dyrektorzy nie zgłaszali. Poza tym, nie pozwoliliście mi Państwo przedstawić, bo prezentacja ma kilka faz, w tej chwili chciałam przedstawić kierunki polityki oświatowej państwa i też dalej wszystkie pozostałe sprawy, które dotyczyły właśnie organizacji roku szkolnego w zakresie monitorowania, w zakresie ewaluacji, w zakresie kontroli, bo to by może coś rozjaśniło w temacie. Natomiast jest na stronie kuratorium, jak

Państwo wiecie od lat zakładka, gdzie dyrektorzy szkół mają obowiązek wpisywać braki kadrowe. Jeżeli chodzi o stronę Lubuskiego Kuratora Oświaty to nie ma jakiś szczególnych braków kadrowych, jeżeli chodzi o przedmioty wiodące, jak również o przedmioty zawodowe. Natomiast jest kilka godzin, np. z zajęć rewalidacyjnych, czyli takich zajęć, które nie są przedmiotami obowiązkowymi, nie są wiodącymi. Nie mamy podstaw, żeby sądzić, że w tej chwili są jakieś braki kadrowe ze strony nauczycieli. I to pytanie dotyczące samorządów, i dotyczące subwencji dla samorządów – kuratorów zapewniono na spotkaniu z ministrem, że jest 0,4% rezerwy na potrzeby samorządów i z tych środków będą te podwyżki sfinansowane. To pytanie należy kierować do przedstawicieli samorządów, może do Pani Przewodniczącej, to nie jest pytanie do mnie, bo ja budżetem samorządów nie dysponuję. Mogę tylko powiedzieć tyle, że 0,4% tej rezerwy przeznaczono na potrzeby samorządów i na sfinansowanie tych podwyżek. Tak jak powiedziałam, w analizie ministerstwa te środki są wystarczające na pokrycie tych podwyżek, natomiast jak życie pokaże, nie wiem.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze, dziękuję bardzo. Ja bym tylko prosiła Pani Kurator, żeby nie miała Pani żalu do Radnych, jeśli chodzi o przerwanie Pani prezentacji, bo gdybyśmy się skupili od początku na organizacji roku szkolnego, tak jak to było w tytule, to pewnie do tych informacji, które Pani miała na kolejnych slajdach, byśmy na pewno dotrwali. Natomiast kolejne pytanie zadaje Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Pani Kurator, Wysoka Rado, jeszcze chciałam tu dodać do tych słów Pani Kurator, że tę prezentację dotyczącą nowego roku szkolnego, wszyscy radni mieli podaną w materiałach, także my jesteśmy zorientowani, co do tego, jak będzie wyglądał nowy rok szkolny.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Tak, bo myśmy przesłali Państwu te materiały. Tu nie ma tylko diagnozy. Jest absolutnie wszystko, nie ma tylko tej diagnozy, tych wyników, które przedstawiłam przed chwilą.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Nie ma tego sprawdzianu ósmoklasisty. Także my to znamy i proszę się nie martwić, wglębiliśmy się w sprawy oświatowe. Chciałabym zacząć od tego, że każda rewolucja w oświacie niestety oznacza chaos i takim chaosem poniekąd była nagła likwidacja gimnazjów. Chciałabym dodać do pytania mojego przedmówcy, kolegi radnego, jedno pytanie: jak kuratorium oświaty będzie monitorowało warunki nauki uczniów, czyli pobytu w szkole, czyli klasy

przeludnione, o których słyszymy, brak krzeseł, już tu była mowa o planie nauczania, toalet itd. Po prostu nawet słyszało się, że w niektórych szkołach będzie musiał być na korytarzach ruch jednokierunkowy, więc chciałabym się dowiedzieć, w jaki sposób kuratorium skontroluje te warunki. Ja wiem, że sanepid podlega wojewodzie, ale kuratorium też ma swoje kompetencje. Skoro Kurator Oświaty i przeczytałam te punkty, czym się zajmie w tym roku, będzie kontrolował w nadzorze pedagogicznym dyrektorów, zgodnie z przepisami prawa i tam będzie pomoc psychologiczno-pedagogiczna, funkcjonowanie monitoringu w szkołach, itd. Mam takie pytanie – dlaczego, skoro kontroluje się wykonywanie tych przepisów prawa, przepisy prawa oświatowego, tworzone przez ministerstwo są ciągle nowelizowane, dlaczego nie można raz ustawy oświatowej dopracować dobrze. To jest wstyd, bo to wszystko odbija się w dodatkowej pracy biurokratycznej na dole. Muszą co roku dyrektorzy nowelizować statuty, nowelizować programy. Pani przed chwilą pokazywała te zmiany w prawie oświatowym, które po prostu są lawinowe. Już w reformie zmienia się to, co wprowadziła nowa reforma. Bardzo martwi mnie ta jakość przepisów trafiających z ministerstwa. A wymaga się od dyrektorów, wymaga się od nauczycieli. To jest dla mnie bulwersująca sprawa. I odniosę się jeszcze do tego rządowego planu, o którym Pani powiedziała – Aktywna tablica. Chciałam się zapytać, do którego roku ten program będzie obowiązywał, to jest bardzo dobry program, ponieważ 80% kosztów tej tablicy ponosi ministerstwo, 20% szkoła, bądź organ prowadzący. Dlaczego dotyczy tylko ten program szkół podstawowych, do którego roku będzie on funkcjonował, ponieważ wiele gmin jeszcze i szkół, np. w powiecie krośnieńskim, nie ma jeszcze doprowadzonych światłowodów i one są po prostu skreślone na starcie z udziału w tym programie. I mam jeszcze takie pytanie, ponieważ nawet te szkoły, które spełniają warunki w powiecie krośnieńskim też zostały np. w tym roku z tego programu wykreślone, bo np. nie podały, w którym gabinecie będzie ta tablica. Jak jest jedna w szkole to będzie to tablica jeżdżąca, więc w zakresie potrzeb będzie się przemieszczać z jednego gabinetu do drugiego, więc dlaczego nie skonsultowało kuratorium ze szkołą, nie zapytało się dokładnie szkoły, w którym gabinecie, a od razu wykreślono tę szkołę z posiadania tej tablicy. To jest też taka nie fair ta sprawa. I jeszcze skoro tutaj mówiliśmy o tych wynikach sprawdzianu ósmoklasisty, to bardzo mnie martwi to, że w analizie tych wyników nie podano jednego ważnego problemu, dlaczego dzieci po prostu gorzej napisały, bo nie podano, że były olbrzymie luki programowe dla uczniów, niestety nie z ich winy. Kuratorium na pewno wie, że w szkole podstawowej są, przynajmniej były 4 funkcjonujące podstawy programowe: najnowsza, nowsza, starsza i najstarsza. Ta podstawa programowa po prostu w różnym momencie została wprowadzona, bo nie szła reforma od klasy 4 i ja uważam, że to też bardzo zadecydowało negatywnie o wyniku tego sprawdzianu, bo te dzieci mogły się w poprzednich latach tego materiału z matematyki nauczyć, ale one szły inną podstawą programową. I to jest problem, którego

niestety nie zauważyłam tutaj, żeby kuratorium podało chociaż w jednym swoim punkcie. I chciałabym się zapytać, czy jesteście Państwo zadowoleni jako Kuratorium Oświaty z tych wyników, uzyskanych przez ósmoklasistów, bo ja nie uważam, żeby wynik 40% był zadawalający.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo dziękuję Pani Radna, czas minął. Pani Kurator, bardzo proszę.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Pytań było bardzo dużo, to może pierwsze pytanie, które dotyczyło monitoringu wizyjnego. Zacznę od tego, że została nowelizowana ustawa, przepis Prawo oświatowe, tj. artykuł 108a i uregulowane tam zostały przepisy dotyczące tego monitoringu wizyjnego: ilość ławek. Jak to wygląda, jeśli chodzi o szczegóły, to bym musiała sięgnąć do przepisów ustawy Prawo oświatowe, żeby Pani to teraz dokładnie zacytować. Aczkolwiek mogę powiedzieć, że monitoring na ten czas nie obejmuje pomieszczeń, gdzie odbywają się zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, w których jest udzielana pomoc psychologiczno-pedagogiczna, też przeznaczonych do odpoczynku, rekreacji pracowników, sanitarno-higienicznych, gabinetu profilaktyki zdrowotnej, szatni i przebieralni chyba, że stosowanie monitoringu wizyjnego jest niezbędne ze względu na istniejące zagrożenie dla realizacji bezpieczeństwa szkoły, uczniów i nie naruszy to godności oraz dóbr osobistych uczniów, pracowników, innych osób itd. Jeżeli chodzi o szczegóły to można powiedzieć tyle, że dyrektor ma obowiązek poinformować uczniów i pracowników o wprowadzeniu monitoringu nie później niż 14 dni przed tym monitoringiem i też te pomieszczenia muszą być oznakowane, nie później niż 1 dzień przed włączeniem kamer, jeżeli chodzi o takie szczegóły. Czy to jest zapewnione ze strony ministerstwa, czy są środki na to? Są środki, są programy i trzeba w nich uczestniczyć. Pani powiedziała też o programie Aktywna tablica, program na ten czas do 2020 roku, ale myślą w ministerstwie o przedłużeniu tego programu, bo do OZE światłowód ma być podłączony, Internet ma być podłączony do 2023 r. w Polsce do wszystkich szkół, nawet do wiejskich szkół. Teraz pytanie, dlaczego przepisy są tak często nowelizowane? Powróciliśmy do starych przepisów, nastąpił wzrost wynagrodzeń nauczycieli. Te przepisy są teraz mniej skomplikowane i jest to wynik tego, że takie postulaty zgłaszali sami nauczyciele i takie postulaty zgłaszało środowisko. I tutaj ministerstwo wyszło z założenia, że należy oświatowej „Solidarności” też słuchać i jest to wynik – to, co teraz przedstawiłam w zakresie zmian w prawie oświatowym i tych podwyżek – tego, że oświatowa „Solidarność” te podwyżki wywalczyła. Jeżeli chodzi o luki programowe, o których Pani mówiła, czyli o ten program, który został Państwu przedstawiony i zakres ewaluacji, monitorowania i kontroli, jeżeli chodzi o ten program, czy my jesteśmy zadowoleni? To pytanie retoryczne. Zawsze

chcielibyśmy więcej, zawsze chcielibyśmy, żeby uczniowie osiągnęli wyższe wyniki, stąd właśnie ten program. I jeżeli okaże się, że mamy wyniki w granicach 80% to może powiemy, że jesteśmy zadowoleni. Natomiast te wyniki, one takie najgorsze nie są dla naszego województwa, są województwa, które mają o wiele gorsze wyniki.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Szanowni Państwo, żeby nie powtarzać pytań, które już były zadane i trudno polemizować z tej strony, ale mnie osobiście, te wyniki nie zadowolają i myślę, że jest wiele przyczyn tego. Jedną z tych przyczyn już wskazano – organizacja pracy w szkole, ona jest możliwa wtedy w wykonaniu dyrektora, kiedy są do tego warunki, więc ja zapytam o warunki: liczebność uczniów w klasach, jaka jest przewidywana w klasach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych? Zapytam też Panią Kurator o sprawy kadrowe, o które pytał kolega Radny, bo kiedy wchodzi się na stronę Kuratorium Oświaty, a nie dalej jak wczoraj wchodziłam, to niestety optymizmem nie powiewa. Jest kilkadziesiąt stron, gdzie są oferty poszukujące nauczycieli, nauczycieli specjalistów, a już najgorzej sytuacja wygląda w przypadku nauczycieli zawodu i tu praktycznie przez całe wakacje na tych stronach ruchu nie było żadnego. Ponieważ wyniki nauczania uzależnione są, tak jak wspomnieliśmy tutaj obie, od organizacji pracy w szkole, to mam pytanie, jak wygląda u nas nauczanie w tych klasach łączonych i ilu uczniów uczy się w województwie lubuskim w tzw. klasach łączonych. I jeszcze zapytam, bo efekt pracy mierzony oceną ucznia to jest poniekąd zaangażowanie samego nauczyciela i jego możliwości, a tutaj wsparcie do tej pory było niewielkie, ja myślę o wsparciu nadzoru pedagogicznego, ale przede wszystkim o wsparciu metodycznym. I mam pytanie, jak wygląda od września sytuacja nauczycieli metodyków, ilu zatrudniamy i w jakich przedmiotach, bo myślę, że dla nauczycieli zaczynających jest to bardzo ważne. Dodam, że wracamy do instytucji metodyka, która była i nie wiadomo czemu zniknęła. I tu jeszcze jedno pytanie na koniec, pewnie retoryczne, Pani Kurator to są te wszystkie zmiany, tak naprawdę trzeba powiedzieć otwarcie, że tych zmian się nie dokonało, wróciliśmy tylko do tych dobrych wzorców, które do tej pory obowiązywały – to, co tutaj Pani Kurator prezentowała. A pytanie moje jest takie, czy na przyszłość, kiedy będą wprowadzone zmiany oświatowe, będziecie Państwo rzeczywiście konsultować ze środowiskiem oświatowym, bo jeżeli nie ma konsultacji to kręcimy się wokół własnej osi i po 2-3 latach wracamy do tego, co było, a co można by było doskonalić, bo przecież oświata polega na doskonaleniu, a nie wywracaniu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Kurator.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Pierwsze pytanie to liczebność uczniów w klasach, więc to jest pytanie rzeka, bo to regulują przepisy ustawy Prawo oświatowe i teraz zadaniem Kuratora Oświaty jest jedynie monitorowanie, czy jednostki samorządu terytorialnego przestrzegają przepisów Prawa oświatowego. Ja mogę Pani Radna powiedzieć na ten czas, że jeżeli chodzi o monitoring arkuszy organizacji pracy szkoły – odpowiadam za Zieloną Górę, która perfekcyjnie wywiązuje się z zadania i liczebność uczniów jest taka, jaka powinna być i jaką regulują przepisy ustawy Prawo oświatowe, bo ta liczebność uczniów jest oczywiście uzależniona od tego z jaką szkołą mamy do czynienia. Czy jest to szkoła podstawowa, czy jest to liceum, czy jest to szkoła branżowa, czy uczniowie uczą się w danym zawodzie. Dlatego to jest temat rzeka, więc liczebność uczniów w klasie może być nawet 7 osób dla oddziału, który realizuje program w szkole branżowej i to będzie też prawidłowo. Jeżeli chodzi o drugi punkt – nauczanie w klasach łączonych, ile uczniów uczy się w klasach łączonych, nie wiem czy Pani słuchała, ale takie samo pytanie mi zadał Pan Przewodniczący, podobne pytanie i też podobnie odpowiadam: na ten czas Lubuski Kurator Oświaty monitoruje, monitorują w tym zakresie wizytatorzy poprzez ankiety i zadawanie pytań dyrektorom szkoły, jak będziemy mieli dane, wtedy na pewno prześlę Państwu, Panu Przewodniczącemu i Pani Radnej odpowiedź na piśmie. Na ten czas nie mogę powiedzieć dokładnie ile uczniów uczy się w klasach łączonych. Pytanie dotyczące wsparcia metodycznego to w poniedziałek pismo od Lubuskiego Kuratora Oświaty dotarło do Pani Marszałek, osobiście je zawoziłam w poniedziałek, jak się dalej sprawa toczy to trzeba zapytać Pani Marszałek Elżbiety Polak. Jeżeli chodzi o konsultacje ze środowiskiem oświatowym to mogę zapewnić, że konsultacje są, będą na każdym etapie. Pierwszych konsultacji podjął się Pan Premier Mateusz Morawiecki i był już okrągły stół, później Pan Premier podjął decyzję, żeby były wojewódzkie okrągłe stoły i ten wojewódzki okrągły stół też się odbył już 29 sierpnia. Samorządy w swoim zakresie też odbyły okrągłe stoły, także Pani Marszałek też już jest po okrągłym stole edukacyjnym. Te wnioski wszystkie wpłyną do Pana Ministra i na pewno będzie brał pod uwagę głosy wszystkich stron, absolutnie wszystkich stron to mogę zapewnić.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo Pani Kurator. Proszę Pan Grzegorz Potęga.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, Pani Kurator, ja właśnie chciałem trochę nawiązać do tego lubuskiego okrągłego stołu oświatowego, który tutaj odbył się kilkanaście dni temu. Nie wiem, czy był jakiś przedstawiciel kuratorium, natomiast wiem, że były osoby kierujące, zarządzające Centrami Kształcenia Zawodowego, czyli ważnymi jednostkami na lubuskiej mapie oświatowej. I takie bardzo już konkretne mam pytanie, nawiązujące już do tego, o co pytał Radny Wierchowicz, mianowicie, czy docierają do kuratorium sygnały, że brakuje nauczycieli, jeśli chodzi o zakres kształcenia zawodowego. Dlatego, że na tym właśnie okrągłym stole było o tym mówione i sygnalizowane. Nie chodzi mi o to, o co pytał Radny Wierchowicz, czyli o te przedmioty zwykłe, mówiąc w cudzysłowie, ale o te przedmioty zawodowe. I z związku z tym, że pojawił się podwójny rocznik w tych szkołach, czy tam są z tego tytułu braki. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Kurator.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Nie docierają, znam nauczycieli zawodowców, którzy szukają pracy.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę, Pan Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Przepraszam, trochę zostałem sprowokowany, żeby parę słów powiedzieć. Państwo wiecie param się oświatom od wielu, wielu lat i parę takich wniosków, żeby uspokoić sytuację.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Przepraszam Zbyszku, czy to będzie do mnie? Czy ja już mogę usiąść.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Pani Kurator może usiąść, jeśli Pani Przewodnicząca pozwoli.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Jesteśmy w fazie pytań.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Pierwsze to, że na oświacie się wszyscy znamy, a że sesja ostatnia poświęcona była bakterii, to chyba i na służbie zdrowia. To pierwsza refleksja. Druga refleksja – myślę, że przysłuchując się dyskusji od razu idzie wskazać, kto z nas czerpie informacje z TVP Info, a kto z nas z TVN24. Trzecia refleksja, moi Państwo, wszystkie podmioty jakie tu siedzą słynęły i słyną z tego, że przeprowadzały w przeszłości różnego rodzaju reformy oświatowe. Aniu, przepraszam, twoje teraz łyż odnośnie tej reformy, mógłbym przytoczyć wcześniejsze reformy, które twoi ludzie z PSL-u przeprowadzali w taki sposób, że naprawdę też ręce opadały. Moi Państwo, myślę, że podstawowa dziś rzecz całej klasy politycznej, to nie sianie jednak mimo wszystko paniki. Potrzebny jest od 2 września spokój w naszych szkołach. Nie powinniśmy ideologizować sytuacji oświaty polskiej, ten poprzedni rok był bardzo trudny: strajki, reforma, później podwójny nabór, jakieś sytuacje często irracjonalne, przemeldowanie się itd., więc dajmy szkołom i nauczycielom po prostu w spokoju pracować. W szczegółach, moi Państwo, nie ma problemu z dwuzmianowością. Pani Przewodnicząca, która świetnie przeprowadziła reformę w samorządzie zielonogórskim, poważnie mówię, nie dlatego, że nie były dzielone jeszcze dodatki motywacyjne dla dyrektorów szkół, potwierdzi, nie ma z tym problemu. Nie ma problemu z brakami kadrowymi. Miałem zatrudnić jeszcze 14 dodatkowych osób, zatrudniłem. Liczniejsze klasy? Ok, są liczniejsze klasy, ale się pomieściliśmy. I powiem Państwu tak, najliczniejszy obecnie oddział klasy I liczy 35 osób, ok dużo, ale parę lat temu w klasie medycznej miałem 36 osób. Moi Państwo, brakuje kasy? Kasy zawsze brakowało, nic się nie zmieniło w tym względzie, samorządy nigdy nie były pieszczochami władz, jeżeli chodzi o dofinansowanie tych kwestii, o subwencje oświatowe. Przywrócono stare, dobre rozwiązanie, jeżeli chodzi o awans, nie znajdziecie Państwo nauczyciela, który powie, że jest źle. Maturzyści jak się bali matematyki na maturze, to nadal jej się boją, wracam do tej tezy, nam naprawdę potrzebny jest spokój, potrzebne jest trochę łagodzenie tych ran, które w tych relacjach także między personalnych, międzyludzkich pojawiły się wśród nauczycieli. I będzie wszystko ok. Nie siejemy paniki naprawdę. Jeżeli ktoś z Państwa ma wątpliwości: reforma autorstwa Pani Minister Zalewskiej – dobrze, czy źle itd., to często tutaj suweren decyduje. Czy ja mam Państwu przypomnieć, jakie wyniki miała Pani Minister i jak została oceniona przez naród, który jest suwerenem zapisanym w Konstytucji. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Ja mam takie pytanie do Pani Kurator, w nawiązaniu do pytania Pana Radnego Wierchowicza o rzeczywiście bardzo duży problem

w niektórych szkołach, przesiadywania dzieci na kilka zmian, do wieczora na lekcjach, o przepełnieniu szkół. I tutaj chciałem powiedzieć o inauguracji roku szkolnego w Zielonej Górze, ona się odbyła w dzielnicy w nowo wybudowanej szkole, gdzie właśnie ten problem bardzo wyraźnie występował i samorząd, zgodnie ze swoimi kompetencjami, miasto Zielona Góra wybudowało nową szkołę. Na tej inauguracji była Pani Dyrektor szkoły sąsiedniej, z którą wielokrotnie się kontaktowałem, właśnie rozmawiając o problemie lekcji do godziny 17 czy 18, która powiedziała, że ten problem zniknął, dlatego, że parę lat temu wybudowano jedną szkołę, a parę dni temu otwarto nową szkołę. Mówię o tym, żebyśmy nie zapominali, że to na samorządach, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, ciąży obowiązek finansowania i budowy nowych szkół. Niestety czasem tak się zdarza, że nawet samorzady nie dopilnowują tego, żeby w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczyć na nowobudowane osiedle miejsca na szkołę i przedszkole, i potem się gorączkowo szuka takiego miejsca. I tutaj Pani Kurator będzie mogła opowiedzieć o narzędziach, którymi dysponuje jako Kuratorium Oświaty, czy rząd, ale od czasu reformy Premiera Buska, co najmniej, szkół nie buduje państwo, szkoły budują samorzady i może ktoś powiedzieć: dobrze, ale skąd samorząd weźmie pieniądze. Otóż ten problem przepełnienia szkół występuje na osiedlach, gdzie budowane są nowe dzielnice, w tych miejscach. Samorząd otrzymuje dodatkowe przychody w postaci wpływów od podatków od nieruchomości, od PIT-ów od mieszkańców, którzy dzięki nowym mieszkaniom, mogą przyjechać do danego miasta i płacić PIT-y, od CIT-ów, bo firmy się rozwijają, bo mają pracowników, a zapominają, że trzeba nie tylko pobierać podatki z tytułu powstawania nowych osiedli i nowych mieszkańców, ale również równoległe budować szkoły. Na pewno Pani Kurator jeszcze uzupełni tę wypowiedź, bo przecież kuratorium też pewnie jakieś działania podejmuje, ale pamiętajmy też o kompetencjach ustawowych samorządów. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Kurator chciałaby się odnieść?

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: W tym zakresie kuratorium podejmuje działania dotyczące monitorowania sytuacji. 14 lat temu w Szkole Podstawowej nr 11 zajęcia trwały do godziny 17. W tej chwili, dzięki temu, że powstała nowa szkoła, zajęcia są do godziny 15-16, więc nie jest to zjawisko, które byłoby w naszym województwie jakieś nagminne. Minister zlecił takie zadanie dlatego, że są gdzieś w Polsce samorzady być może, gdzie te plany lekcji są przekazywane dziennikarzom i rzeczywiście te plany lekcji wyglądają tak, że uczeń szkoły ponadpodstawowej ma te zajęcia do godziny 18. Natomiast nie ma takiego zjawiska w naszym województwie, na ten czas

nie ma, być może po tym monitorowaniu będzie jakaś jednostkowa szkoła, być może, ja nie mówię, że nie. Być może okaże się, że jest jakaś szkoła, ale będziemy nad tym pracować, żeby ten stan uległ zmianie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Zbigniew Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Pani Kurator, chciałbym zapytać, jak wygląda współpraca między samorządami. Akurat mam temat dotyczący gminy Skąpe, gdzie decyzją kuratora nie było zgody na zamknięcie najlepszej szkoły w gminie Skąpe, chodzi o Radoszyn, a z drugiej strony była decyzja, żeby funkcjonowała najsłabsza szkoła bez zaplecza, w miejscowości Niekarzyn. I z tego, co wiem gmina Skąpe podjęła uchwałę, aby te przekształcenia nastąpiły i ta najlepsza szkoła dalej funkcjonowała. Brak zgody kuratora spowodowało, że najlepsza w tej chwili szkoła będzie przez rok nieczynna, będzie stała pusta. Co Pani na to? Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Kurator.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Panie Radny, to jest temat, na który musiałaby wypowiedzieć się szefowa – Lubuski Kurator Oświaty, dlatego, że akurat ten temat jest mi słabo znany, dlatego bym prosiła, żeby to pytanie na piśmie skierował do Lubuskiego Kuratora Oświaty i odpowiemy.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Drugi głos w dyskusji Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pani Kurator, męczymy dzisiaj Panią pytaniami, ale jest taki czas, rozpoczął się rok szkolny, dociera do nas wiele informacji i tych pozytywnych, i negatywnych. Kierując do Pani pytanie, chciałabym uzyskać rzetelną odpowiedź, bo tylko na bazie rzetelnej diagnozy będziemy mogli naprawić to, co jest nieprawidłowe. Nie dalej jak wczoraj wchodziłam na stronę dotyczącą problemów kadrowych, być może w liceach ogólnokształcących takich wiodących nie ma problemów kadrowych, ale w szkolnictwie zawodowym są. Strona kuratorska jest dzisiaj dostępna, tam mamy kilkadziesiąt, ponad 60 ofert pracy, w związku z tym nie próbujemy zagłaskać, Panie Radny Kościak, sytuacji, że ona jest prawidłowa, bo ona nie wszędzie jest

prawidłowa. I nie można przerzucić tylko i wyłącznie obowiązku na samorząd, bo kiedy rozpoczął się rok szkolny i wsparcie dla nauczycieli jest potrzebne, wsparcie metodyczne, to Pani Kurator, to nie o to chodzi, żebyśmy uzyskali odpowiedź jak wędrują pisma. My chcemy konkretnej odpowiedzi – od kiedy i czy jest gwarancja, że w obszarze wszystkich przedmiotów nauczyciele otrzymają wsparcie metodyczne, bo na takiej zasadzie kręcimy się w kółko i nie ma odpowiedzi konkretnej, więc zadajemy pytania. Dyskusja się toczy i musi się toczyć, i to wcale nie jest źle, że rozmawiamy o oświacie, właśnie w takim czasie jak rozpoczęcie roku szkolnego. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę, Pani Kurator.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Dziękuję. Pani Radna, w zakresie nauczycieli zawodów północ województwa, samorząd Gorzowa, radni Gorzowa z tego, co wiem to podjęli uchwałę nawet o wzroście wynagrodzeń powyżej stawkę nauczyciela dyplomowanego, czyli powyżej 3817, podczas Rady Miasta tak, żeby kadry, jeśli chodzi o nauczycieli zawodu, były jak najlepsze. Poza tym coraz więcej samorządów zatrudnia nauczycieli zawodowców nie z Karty Nauczyciela, tylko z umowy o pracę i wtedy stawkę reguluje, zgodnie z przepisami Prawo oświatowe, dyrektor szkoły. Tak więc ta diagnoza, jeśli chodzi o kuratorium jest, bo na tej stronie Państwo sami widzicie ile jest ofert. Większość to dyrektorzy wnoszą, ale o kilka godzin o 4/18, o 6/18 etatu, to nie są całe etaty. I też ta strona, ja postaram się, żeby ona była codziennie uaktualniana, bo też niektóre oferty są już nieaktualne, bo w między czasie już szkoły funkcjonują i już dyrektorzy znaleźli nauczyciela zawodu. Także tak to wygląda na ten czas.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Anna Chinalska drugi głos w dyskusji.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Ja w nawiązaniu do takiego szumnego określenia – konsultacje społeczne. Proszę Państwa, żeby nie stało na tym, że tylko okrągły stół stanowi konsultacje społeczne, ponieważ trzeba przekonsultować z całym środowiskiem oświatowym, ze wszystkimi związkami zawodowymi, nie tylko jak Pani się powoływała na Solidarność, ale jest i Związek Nauczycielstwa Polskiego bardzo liczny. Trzeba skonsultować także z nauczycielami, którzy nie należą do żadnego związku, także ich zdanie powinno się liczyć. Sama brałam udział w ostatnim okrągłym stole tutaj zorganizowanym przez Panią Marszałek i wiem, że nie było na tym okrągłym stole,

jakby tych najbardziej zainteresowanych, czyli nauczycieli. Dlatego też uważam, że nie byłoby tych zmian przepisów, powinniśmy pamiętać o tym, że przytoczone zmiany przepisów nie nastąpiłyby, jak Pani mówi na wniosek nauczycieli, gdyby wcześniej była solidna konsultacja z nauczycielami, bo Pani powiedziała, że na podstawie tych konsultacji. I druga sprawa, nie byłoby ciągłych zmian przepisów prawa. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Mogę ad vocem?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Proszę Państwa, Wojewoda Lubuski – Władysław Dajczak był organizatorem okrągłego stołu wspólnie z Lubuskim Kuratorem Oświaty – Ewą Rawą. Informacje na temat wpisania się wszystkich osób były na stronie kuratorium. Decydowała liczba zgłoszeń. W tym okrągłym stole uczestniczyły absolutnie wszystkie środowiska, również przedstawiciele Związku Nauczycielstwa Polskiego. To samo mogę powiedzieć, jeżeli chodzi o okrągły stół, który organizowała Pani Marszałek, dlatego, że te zaproszenia też poszły. Kto skorzystał z tych zaproszeń, to skorzystał. Podobnie było jeżeli chodzi o Pana Wojewodę, były zaproszenia, można było się zapisywać poprzez stronę Lubuskiego Kuratora Oświaty, kto chciał to z tego skorzystał. Nie zmusimy kogoś, żeby uczestniczył na siłę w obradach okrągłego stołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Nie zgadzam się z tym, co Pani powiedziała przed chwilą, czyli Pani Kurator nie chciała po prostu uczestniczyć w oświatowym spotkaniu samorządowym. Niech to głośno zabrzmie: tak, nie chcieliśmy uczestniczyć, robimy swój stolik i tak dzielimy się bez przerwy na pół. Ale nie to chciałem powiedzieć. Jesteśmy na sesji Sejmiku w pierwszym tygodniu nowego roku szkolnego. Czytam program naszego Sejmiku, jest napisane, że to informacja Lubuskiego Kuratora o organizacji nowego roku szkolnego, tego który się właśnie w tym tygodniu rozpoczął. I szczerze mówiąc fajnie, że usłyszeliśmy podsumowanie o egzaminach, o poziomie nauczania, ale mam takie wrażenie, że nie wykorzystała Pani Kurator

możliwości, żeby powiedzieć społeczeństwu województwa lubuskiego: jesteśmy przygotowani do tego roku szkolnego, klasy nie są przepełnione, zajęcia nie odbywają się do godziny 17,18 lub nawet 19, jak wyczytałem w Internecie. Ja nie wiem, nie umiem tego zweryfikować, a liczyłem na to, że Pani Kurator będzie uprzejma nam to powiedzieć. Usłyszałem: monitorujemy, dowiemy się, powiemy. Nie sądzę, że takiej odpowiedzi oczekiwaliśmy. Mam żal pewnego rodzaju jako Radny, że właśnie przy tak fajnej okazji, jako Sejmik poprosiliśmy o taką informację, nie została wykorzystana ta sytuacja by mieszkańcom naszego województwa, szczególnie rodzicom tych podwójnych roczników, powiedzieć czarno na białym, tak jest, bez ściemniania z zaznaczeniem ewentualnych problemów, które też mogą być. A mam wrażenie osobiście, że czegoś takiego nie usłyszałem. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Kurator chciała się odnieść?

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Podczas okrągłego stołu to rodzice dziękowali i rodzice byli zadowoleni z organizacji pracy, także jesteśmy przygotowani do nowego roku szkolnego. Nowy rok szkolny będzie przebiegał, tak jak każdy rok szkolny, prawidłowo i szkoły są również przygotowane do nowego roku szkolnego, a to m.in. dzięki też samorządom, Panie Radny.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ja bardzo króciutko. Chciałabym bardzo podziękować Pani Kurator za wyczerpującą wypowiedź. Za to, że jesteśmy przygotowani w województwie lubuskim. Trzymamy kciuki za młodzież, za dzieci. Chciałabym także podziękować za to, że wojewódzka inauguracja roku szkolnego w tym roku 2019/2020 odbyła się we Wschowie, bardzo za to dziękuję. Na ręce Pani Kurator proszę to przekazać. A jednocześnie proszę Państwa, chciałabym prosić o wystudzenie emocji, te żale są zupełnie niepotrzebne. Dajmy pracować spokojnie i dzieciom, młodzieży, nauczycielom. A tak w kwestii tych pytań, proszę Państwa, wtedy, kiedy wchodziła reforma podnosiliście larum, że nauczyciele nie będą mieli gdzie pracować, ilu nauczycieli zostanie zwolnionych, te pytania są w protokołach. Proszę Państwa, pytania są chybione, zwyczajnie politycznie chcecie podgrzewać atmosferę, a to nie służy. Jeżeli tak bardzo jesteście zatroskani w kwestii oświaty, to proszę Państwa, zastanówcie się, jakie są wyniki nauczania województwa lubuskiego, czy one odbiegają od poprzednich, w poprzednich latach wtedy, kiedy

Państwo sprawowaliście pieczę nad oświatą. Kwestia programu tablic, proszę Państwa, to jest bardzo dobry program, słyszeliście, że będzie kontynuowany. A tak nawiasem mówiąc, jak to się stało, że przez tyle lat w takiej trosce o oświatę, doprowadziliście do takiego stanu, że obecnie w Ślubicach dopiero po tylu latach, Panie Starosto, jest budowana sala gimnastyczna? A teraz będziecie krzeselka liczyć. Wstyd, proszę Państwa. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Przypominam Pani Małgorzacie Gośniowskiej-Koli, że wyniki kształcenia nie zależą od tego jaka partia jest przy władzy. O zabranii głosu proszę Pana Bogusława Motowidła.

Radny Województwa Lubuskiego Bogusław Motowidło: Chciałbym się odnieść króciutko do wypowiedzi Pana Radnego Marcinkiewicza. Panie Radny, Pan robi własną interpretację treści, którą Pani Kurator przedstawiła i na dodatek jeszcze wszystkich, którzy są zainteresowani, wprowadza w błąd. Pan słucha, ale nie słyszy, więc, jeżeli Pan chciałby usłyszeć odpowiedzi na pytania, które Pan zadał, to wszystko padło na samym początku. Panie Radny, proszę nie wprowadzać tych, którzy są zainteresowani w błąd. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Grzegorz Potęga.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Michał Potęga: My tutaj czujemy się troszeczkę jak w informacyjnym „matrixie”. Dlatego, że pytamy tutaj z kolegą Wierchowiczem, czy są braki w nauczycielskich kadrach. Dostajemy odpowiedź: nie ma żadnych, nie wpływają do kuratorium żadne pytania. Wchodzimy na stronę kuratorium: ponad 60 ofert o pracę i potrzebnych miejsc pracy do obsadzenia. To jak to jest, to wpływają do kuratorium, czy nie wpływają, są, czy nie są potrzebni ludzie? I wcale to nie jest tak, jak mówi Pani Kurator, że są to tylko osoby po 5,4,3 godziny, tylko są to pełne etaty, a nawet więcej niż pełne etaty. Naprawdę tu jest potrzebna elementarna uczciwość w przekazywaniu informacji, a nie na zasadzie właśnie polityki mniejszej, czy większej uprawianej na tej sali. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Kurator, proponuję, jeżeli Pani się zgodzi, żeby w momencie, kiedy przeprowadzicie Państwo monitoring w szkołach, jeśli

chodzi o szkoły średnie, to jeszcze raz się spotkamy i Pani przekaże nam wtedy rzetelną informację na temat: jak liczne są klasy, jakie są braki kadrowe i do której godziny są lekcje.

Lubuski Wicekurator Oświaty Katarzyna Pernal-Wyderkiewicz: Na ten czas powie to tylko dyrektor szkoły i analiza arkusza, który jest jak wiemy do 30 września, więc jeszcze jest trochę czasu. Na ten czas my nie możemy odpowiedzieć.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Kurator, ja podsumowałam to i gdyby Pani zechciała trzymać się tego komunikatu. Natomiast ja, Szanowni Państwo, w imieniu własnym, Pani Kurator, nas wszystkich, życzę przede wszystkim uczniom udanego roku szkolnego. Ogłaszam przerwę do godziny 15:30.

przerwa

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, wznawiam obrady X zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Punkt 6.

Informacja o sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia za okres 01.01.2019 – 30.06.2019 r.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, na sesji obecny jest Pan Tomasz Wróblewski – Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia. Członkowie Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych oraz członkowie Komisji Budżetu i Finansów zapoznali się z informacjami i przyjęli je do wiadomości. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionych informacji? Wobec braku pytań i uwag uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Informacja o sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia za okres 01.01.2019 – 30.06.2019 r. stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Punkt 7.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania planów finansowych za I półrocze 2019 roku: instytucji kultury, jednostek ochrony zdrowia, wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp.

Instytucje kultury

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze 2019 roku instytucji kultury stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Jeśli chodzi o instytucje kultury, na sesji obecny jest Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Komisji Panią Aleksandrę Mrozek.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Aleksandra Mrozek: Pozytywna opinia.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Pozytywna opinia.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Jednostki ochrony zdrowia

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze 2019 roku jednostek ochrony zdrowia stanowi załącznik nr 20 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Jeśli chodzi o jednostki ochrony zdrowia, na sesji obecny jest Pan Tomasz Wróblewski – Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Komisji Panią Annę Chinalską.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Komisji Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 22 do protokołu.

Wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania planu finansowego za I półrocze 2019 roku wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp. stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Jeżeli chodzi o wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego w Zielonej Górze i Gorzowie Wlkp., na sesji obecny jest Pan Piotr Tykwiński – Zastępca Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Komunikacji. O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Grzegorza Potęgę.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionych informacji? Proszę o zgłaszanie się. Bardzo proszę Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Dziękuję za przedstawienie tak szczegółowych informacji z działalności jednostek ochrony zdrowia za I półrocze 2019 r. Analiza tych sprawozdań i informacji, które zostały nam przedłożone u mnie zrodziła pewien niepokój. I chciałabym zadać pytanie, dotyczące Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., w którym to szpitalu zobowiązania wymagalne wynoszą obecnie 1 377 948 zł. i wzrost tych zobowiązań wymagalnych jest aż o ponad 1 mln 77 tys. zł. Co się dzieje w Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp., jaki jest powód takiego pogorszenia się sytuacji finansowej w roku 2019 i co zamierzacie Państwo z tym zrobić? Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy Pan Tomasz Wróblewski spróbuje odpowiedzieć? Proszę podejść do mównicy.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Tomasz Wróblewski: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Państwo, punkt dotyczący m.in. szpitala w Gorzowie to rozumiem, że już przyjęliśmy, bo jesteśmy w punkcie dotyczącym SPZOZ-ów, nie mniej chętnie odpowiem. Są to płatności dotyczące jeszcze radioterapii. Została wystawiona faktura, nie mniej jednak, nie powiem teraz dokładnie co, ale wykonawca musi pewne usterki usunąć, z związku z tym szpital, dopóki tych usterek nie usunięto, nie dokonał wszystkich płatności, to jest stan na koniec czerwca, stąd jeszcze te zobowiązania wymagalne zostały zaksięgowane. Jednak cały czas zobowiązania szpitala, jeśli chodzi o zobowiązania długoterminowe się zmniejszają, są to głównie zobowiązania wobec samorządu województwa lubuskiego i szpital je co roku spłaca. A pozostałe zobowiązania są to zobowiązania bieżące, wynikające z bieżących dostaw i usług.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Helena Hatka drugie pytanie, bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Zobowiązania wymagalne to oznacza, że to jest wymagalne. W związku z tym ja bardzo proszę o pisemną informację dotyczącą tej sprawy.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Tomasz Wróblewski: Dobrze.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze pytania? Wobec braku pytań i uwag uznaję, że Sejmik przyjął informacje do wiadomości.

Punkt 8.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego oraz informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego za I półrocze 2019 roku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy Pani Elżbieta Anna Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego chciałaby zabrać głos celem uzupełnienia informacji, które zostały przedstawione na wszystkich komisjach.

Informacja Zarządu Województwa Lubuskiego o przebiegu wykonania budżetu Województwa Lubuskiego oraz informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego za I półrocze 2019 roku stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Dziękuję, proponuję, że będziemy udzielać odpowiedzi na pytania.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. W takim razie, czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionej informacji. Jeżeli tak, proszę o zgłoszenia. Wobec braku pytań proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Przewodniczącego Komisji Pana Grzegorza Potęgę.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Komisja Gospodarki podjęła pozytywną opinie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. O przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Panią Annę Chinalską.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja Zdrowia przyjęła pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 28 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Panią Aleksandrę Mrozek.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Aleksandra Mrozek: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. O przedstawienie opinii Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa proszę Przewodniczącego Pana Edwarda Fedko.

Przewodniczący Komisji Współpracy Zagranicznej i Promocji Województwa Edward Jan Fedko: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 30 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. O przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Pana Zbigniewa Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Wobec braku pytań, uwag uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Punkt 9.

Informacja o realizacji Kontraktów Terytorialnych w 2018 roku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sali obecny jest Pan Maciej Nowicki – Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego. O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Grzegorza Potęgę.

Informacja o realizacji Kontraktów Terytorialnych w 2018 roku stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Komisja wnikliwie zapoznała się z tematem na posiedzeniu i pozytywnie zaopiniowała ten kontrakt.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy mają Państwo pytania dotyczące przedstawionej informacji? Bardzo proszę Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Nie wiem, czy będzie jeszcze dyskusja, ale chciałem zapytać, czy można w kilku punktach dokonać pewnej korekty, to znaczy uzupełnić te zapisy. Wstępnie Pani Marszałek i Pan Dyrektor Nowicki na komisji obiecali, że takie pewne uzupełnienia tego materiału będą możliwe. Nie wiem, czy to w tym momencie podać.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dobrze, ja bardzo proszę Pana Macieja Nowickiego.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: Szanowna Pani Marszałek, Szanowni Państwo, ja wyjaśniałem w czasie komisji, że jest to informacja rządowa przekazywana sejmikom wszystkich województw do wiadomości. To jest kompletna informacja, niezmiennalna, sporządzona przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Nie ma tam zapisów nieprawdziwych, w związku z tym sama informacja nie jest możliwa do zmiany. Natomiast tylko wyjaśnię intencje tego pytania, bo na prezentacji mojej slajdowej na komisji, ze względu na skróty, nie zamieściliśmy wszystkich informacji pełnych o projektach, stąd pewnie pytanie Pana Radnego, czy prośba o uzupełnienie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Kazimierz Łatwiński, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Być może należałoby o tym powiedzieć, bo np. linia nr 275, która prowadzi przez Żary i Żagań. Inwestycja nie jest realizowana, tym czasem tam zostały ukończone inwestycje na 3 obiektach mostowych: na Bobrze, na Kwisie i na cieku nienazwanym. Jeden z tych obiektów to jest duży most. Przystosowane są do prędkości 160 km/h, więc być może ktoś, kto przygotowywał ten materiał zrobił to niedokładnie. Musimy wiedzieć, że ta sama informacja jest w przypadku obwodnic Szprotawy, Wschowy, czy Kostrzyna. Inwestycja nierealizowana. Jest tam przygotowywana dokumentacja przedprojektowa, tzw. studia techniczno-ekonomiczno-środowiskowe, bądź są też przyjęte programy inwestycyjne, więc to, co się dzieje na tych inwestycjach, jest istotne. My nie możemy przyjmować bezrefleksyjnie i ignorować tego, co się dzieje i co ludzie widzą. Droga krajowa nr 12, inwestycja – podaje się niezrealizowana. Jest budowana, obwodnica Szprotawki. Linia kolejowa Głogów-Wschowa-Leszno. Nie jest wielka inwestycja z elektryfikacją realizowana, ale do grudnia zakończone będą istotne prace rewitalizacyjne, które pozwolą, staraniami również województwa lubuskiego, uruchomić tam komunikację pasażerską, więc może w takiej formie jak ja teraz robię, należało poinformować opinię publiczną o tym, że nie do końca jest ten materiał adekwatny do tego, co się stało i co się dzieje obecnie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: Ja tylko uzupełnię, że te inwestycje wymienione to jest część, za którą odpowiada strona rządowa i to strona rządowa podejrzewam, że w przypadku linii kolejowych PKP PLK, w przypadku dróg, gdy Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, dała taką informację do informacji o realizacji Kontraktów Terytorialnych. W przyszłym roku

możemy wystąpić o to, żeby te informacje o poszczególnych inwestycjach ze strony rządowej były bardziej szczegółowe i bardziej aktualne.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Pani Przewodnicząca, Szanowni Radni, ja mam pytanie do Kontraktu Terytorialnego związane z formułą zobowiązań obu stron, zarówno rządu jak i samorządu. Jest tam lista zadań kluczowych, jedno zadanie dotyczy drogi wodnej E30, E70 i mam zapytanie o wywiązywanie się z tych zobowiązań strony rządowej, ponieważ kontrakt rozumiem jako porozumienie, swojego czasu w roku 2014 w dokumencie implementacyjnym do Strategii Rozwoju Transportu z założeniem do roku 2030, była założona kwota 509 mln zł na Odrę swobodnie płynącą, czyli na ten odcinek, który tu, w naszym województwie jest newralgiczny. Te pieniądze zostały zabezpieczone. Pamiętam, że Stowarzyszenie Gmin podejmowało w tej sprawie apel do rządu, bo była kwestia zmniejszenia tej kwoty do 95 mln. I mam pytanie, skoro zależy nam na tego rodzaju odcinkach strategicznych, są to odcinki dróg wodnych, jest to zadanie rządowe, w jaki sposób my egzekwujemy wykonanie i realizację tych planów inwestycyjnych, skoro w roku 2019, Szanowni Państwo, jeszcze się nic dzieje. Ja nie mówię tutaj o wielkich wyzwaniach rządowych w kontekście IV klasy żeglowności, tylko mówię o zwykłej regulacji rzeki Odry. Chciałbym prosić i wnioskować o większe egzekwowanie tych zobowiązań, które są zawarte w Kontrakcie Terytorialnym. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego Maciej Nowicki: Chciałem powiedzieć, że Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak, ale również marszałkowie województw Polski Zachodniej w ramach prac nad Strategią Polski Zachodniej wielokrotnie zwracaliśmy się do rządu o realizację naszych projektów z Kontraktu Terytorialnego, z różnym skutkiem, często bez odpowiedzi. Jeśli chodzi o Odrzańską Drogę Wodną to Państwo doskonale wiecie temat jest trudny. Po powstaniu Ministerstwa Żeglugi Morskiej i Śródlądowej ten temat został troszeczkę poważniej potraktowany i ministerstwo pracuje. Z ostatnich informacji, w których kontrakcie rząd nie zawarł co do Odrzańskiej Drogi Wodnej wynika, że w 2021 powinien być gotowy program dla Odry, w który rząd przedstawi już konkretny plan modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Jeszcze raz Pani Beata Kulczycka, proszę bardzo, drugi głos.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Ja jednak będę nawiązywać do mojego pytania, ponieważ nie chodzi tu o te plany strategiczne dotyczące rzeki Odry, a zwykły system regulacji rzeki Odry na tym odcinku. 509 mln zł, z tego co pamiętam, było przewidziane dokładnie na ten cel, a nie wielkie zadania strategiczne i to było przedmiotem sformułowań i zobowiązań zawartych w Kontrakcie Terytorialnym.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Kazimierz Łatwiński bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Chciałem o tym dużym programie jeszcze powiedzieć. Pan Dyrektor Nowicki o tym powiedział przed chwilą, że jest przygotowywany ten program, ale też w ramach tych przygotowań dużo zależy od aktywności samych samorządów, bo ja już widziałem koncepcję wybudowania portu rzecznego w Gorzowie, która w ramach tego programu jest dopracowywana. Wiem, że miasto Głogów jest bardzo aktywne i spotyka się z przedstawicielami ministerstwa, ale to wynika z inicjatywy tych samorządów. Także zachęcam też samorządowców z Nowej Soli i Sulechowa, ale również Zielonej Góry w kontekście Cigacic do większej aktywności, dlatego że, jeżeli nie będą współpracować w zakresie budowy, czy rozbudowy portów rzecznych, to mimo tego, że wielokrotnie przekazywałem taką informację w kontekście Nowej Soli i Cigacic, to na pewno priorytet będzie miał Gorzów i Głogów, będzie to nagroda za ich aktywność. A wiem, że te samorzady są bardzo aktywne i współpracują z wykonawcami tego programu. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Beata Kulczycka.

Radna Województwa Lubuskiego Beata Katarzyna Kulczycka: Ja ad vocem wypowiedzi mojego kolegi, chciałabym powiedzieć, że inicjatywy oddolne na Odrze od 2005 roku funkcjonują i nie sądzę, żebyśmy musieli tą aktywność zwiększać. Natomiast aktywność rządu jest niezbędna do kontynuowania jakichkolwiek dzisiaj działań na Odrze i tego, żeby samorzady w ogóle mogły dalej myśleć o infrastrukturze turystycznej, bo to jest zadanie własne samorządów. Natomiast Odra jako rzeka żeglowna powinna być formułą zobowiązań rządu. Bardzo często słyszę, że Odra i Odrzańska Droga

Wodna kończy się tak naprawdę, w ministerialnych rozmowach, na poziomie Kanału Śląskiego i połączenia Odry z Łabą i Dunajem. Myślę, że nasz odcinek tutaj lubuski, tej środkowej Odry, jako newralgicznego elementu, w ogóle nie jest podejmowany w działaniach strategicznych rządu, więc my samorzady musimy czekać na to, co dzieje się odgórnie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Też popieram ten postulat, żeby podjąć te prace, dotyczące bagrowania Odry i prace związane z poprawą infrastruktury nadbrzeży rzeki na naszym odcinku. Natomiast tu chciałbym uzupełnić wypowiedź Pani Beaty – Głogów i Gorzów pracują nad koncepcją portów Cargo, a nie portów rzecznych, portów turystycznych jakie mamy m.in. w Nowej Soli. Oczywiście w Nowej Soli też jest port towarowy, ale to jest stary port i inwestycje, które są szykowane w Gorzowie i Głogowie dotyczą portów Cargo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Dziękuję Panie Macieju. Szanowni Państwo, wobec braku pytań uznaję, że Sejmik przyjął informację do wiadomości.

Punkt 10.

Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przedstawiciela do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Gorzowie Wilkp. – druk nr 151/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Tomasz Wróblewski – Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie to o przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych proszę Przewodniczącą Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 35 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja zaopiniowała pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 36 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie wyboru przedstawiciela do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Gorzowie Wlkp. – druk nr 151/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

22 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Uchwała Nr X/144/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie wyboru przedstawiciela do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Gorzowie Wlkp. stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Punkt 11.

Podjęcie uchwały w sprawie określenia zasad przyznawania przez Województwo Lubuskie stypendium studentom kształcącym się na kierunkach pielęgniarstwo lub położnictwo – druk nr 152/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Tomasz Wróblewski – Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? W takim razie proszę o przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Przewodniczącą Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie określenia zasad przyznawania przez Województwo Lubuskie stypendium studentom kształcącym się na kierunkach pielęgniarstwo lub położnictwo – druk nr 152/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

23 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Uchwała Nr X/145/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie określenia zasad przyznawania przez Województwo Lubuskie stypendium studentom kształcącym się na kierunkach pielęgniarstwo lub położnictwo stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Punkt 12.

Podjęcie uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Szprotawki” – druk nr 153/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Wojciech Kozięja – Dyrektor Departamentu Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie, to o przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Komisji Pana Zbigniewa Kołodzieja.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 44 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt

uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Szprotawki” – druk nr 153/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

23 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam zatem, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Uchwała Nr X/146/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Dolina Szprotawki” stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Punkt 13.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 154/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sali obecny jest Pan Jakub Piosik – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie to proszę o przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Przewodniczącą Komisji Panią Annę Chinalską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych Anna Chinalska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy – druk nr 154/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam za, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Uchwała Nr XI/147/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie robót budowlanych, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów dla uczniów/uczennic szczególnie uzdolnionych klas VII i VIII szkół podstawowych oraz klas I-III liceów ogólnokształcących w województwie lubuskim w roku szkolnym 2019/2020 – druk nr 155/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Tutaj jest autopoprawka. Bardzo proszę Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Mirosław Glaz: Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Szanowni Państwo, zmianie uległ publikator ustawy o systemie oświaty i zmiana by dotyczyła tego zapisu: Dziennik Ustaw z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm. na Dziennik Ustaw z 2019 r. poz. 1481 z późn. zm. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? W takim razie proszę o przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Panią Aleksandrę Mrozek.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Aleksandra Mrozek: Ocena pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów dla uczniów/uczennic szczególnie uzdolnionych klas VII i VIII szkół podstawowych oraz klas I-III liceów ogólnokształcących w województwie lubuskim w roku szkolnym 2019/2020 – druk nr 155/19 wraz z autopoprawką, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

23 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Uchwała Nr X/148/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów dla uczniów/uczennic szczególnie uzdolnionych klas VII i VIII szkół podstawowych oraz klas I-III liceów ogólnokształcących w województwie lubuskim w roku szkolnym 2019/2020 stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Punkt 15.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2019 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk nr 156/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? W takim razie proszę o przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Panią Aleksandrę Mrozek.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Aleksandra Mrozek: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Bardzo proszę Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Z treści uchwały wynika, że dofinansowanie otrzymały inne projekty z tych zaoszczędzonych środków, mówiąc w sposób bardzo uproszczony. W jaki sposób wyłoniono beneficjentów tych dodatkowych środków? Jakie były kryteria, jak to wyglądało od strony technicznej?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę Pan Mirosław Glaz.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Mirosław Glaz: Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, Szanowni Państwo, jeżeli chodzi o dofinansowanie dodatkowych robót to nie są dodatkowe roboty, to jest rozszerzenie tych wniosków, które zostały zakwalifikowane już wcześniej i te projekty, które miały po prostu środki większe do 50% zapewnione już wcześniej, zostały zaproponowane, oczywiście na wniosek tych parafii, które były w stanie wkład własny swój zwiększyć. I w ten sposób, gdy wnioskowały, zostały uwzględnione do dofinansowania. Także to są te same projekty, które już były wcześniej.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pani Helena Hatka, drugi głos. Bardzo proszę.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Ja bym chciała się dopytać, ja zrozumiałam Pana Dyrektora w ten sposób, że te parafie, które dostały większe środki one wcześniej otrzymały już?

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Mirosław Glaz: Tak.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Kwota, którą my przyznajemy to jest ta kwota brakująca, żeby rozszerzyć zakres np. jakiś inwestycji?

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Mirosław Glaz: Nie, zawsze były wnioskowane kwoty większe niż otrzymały i teraz można było po prostu zwiększyć, po rezygnacji, po oszczędnościach tych dwóch projektów, z których zrezygnowano.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy są jeszcze jakieś pytania do tej uchwały? W takim razie wobec braku uwag, projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2019 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk nr 156/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Uchwała Nr X/149/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2019 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach położonych na obszarze województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Punkt 16.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Drezdenko – druk nr 145/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Roman Bąk – Dyrektor Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? W takim razie proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Drezdenko – druk nr 145/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

23 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Uchwała Nr X/150/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Drezdenko stanowi załącznik nr 64 do protokołu.

Punkt 17.

Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości będącej własnością Miasta Gorzowa Wielkopolskiego – druk nr 146/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Roman Bąk – Dyrektor Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania

Przestrzennego. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 65 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 66 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości będącej własnością Miasta Gorzowa Wielkopolskiego – druk nr 146/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 67 do protokołu.

Uchwała Nr X/151/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie darowizny nieruchomości będącej własnością Miasta Gorzowa Wielkopolskiego stanowi załącznik nr 68 do protokołu.

Punkt 18.

Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi nr 285 w gminie Gubin – druk nr 157/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Piotr Tykwiński – Zastępca Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Komunikacji. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? W takim razie proszę o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 69 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 70 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi nr 285 w gminie Gubin – druk nr 157/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 71 do protokołu.

Uchwała Nr X/152/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi wojewódzkiej odcinka drogi nr 285 w gminie Gubin stanowi załącznik nr 72 do protokołu.

Punkt 18a.

Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia Gminie Świebodzin prowadzenia zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie przebudowy drogi wojewódzkiej nr 276 polegającej na opracowaniu dokumentacji projektowej oraz budowie przejścia dla pieszych przy ulicy Łużyckiej w Świebodzinie – druk nr 164/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Piotr Tykwiński – Zastępca Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Komunikacji. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie to o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Pana Grzegorza Potęgę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 73 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Opinia komisji jest też pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 74 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie powierzenia Gminie Świebodzin prowadzenia zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie przebudowy drogi wojewódzkiej nr 276 polegającej na opracowaniu dokumentacji projektowej oraz budowie przejścia dla pieszych przy ulicy Łużyckiej w Świebodzinie – druk nr 164/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 75 do protokołu.

Uchwała Nr X/153/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie powierzenia Gminie Świebodzin prowadzenia zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie przebudowy drogi wojewódzkiej nr 276 polegającej na opracowaniu dokumentacji projektowej oraz budowie przejścia dla pieszych przy ulicy Łużyckiej w Świebodzinie stanowi załącznik nr 76 do protokołu.

Punkt 19.

Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia Województwa Lubuskiego do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego (European Network of Regional Culinary Heritage) – druk nr 150/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Andrzej Gembara – p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich. Czy do tej uchwały są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie to o przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Pana Zbigniewa Kołodzieja.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 77 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 78 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Bardzo proszę Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: To jest bardzo dobry pomysł, że zamierzamy do tej sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego przystąpić i gratuluję tego pomysłu. Głosowałabym za tą uchwałą tylko widzę jedno niebezpieczeństwo: w tej uchwale jest określona osoba, która będzie nas reprezentowała w tej sieci, co oznacza, że w przyszłości różnie może być. I każdorazowa decyzja Sejmiku, że ktoś inny będzie reprezentować województwo, oznacza konieczność podejmowania takiej uchwały. I ja bym chciała wiedzieć, czy my naprawdę chcemy co jakiś czas tę uchwałę powtarzać i ją od nowa podejmować, a może trzeba, zamiast podania nazwiska Pana Marszałka, do którego mam bardzo dużo szacunku, generalnie po prostu albo podać funkcje, albo też podać, że reprezentanta wyłoni Zarząd Województwa czy Sejmik, ale oddzielnie, taką procedurą prostszą. Daje ten pomysł do rozważenia, żebyśmy do tej uchwały już nie wracali.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy ktoś z Państwa Radnych jeszcze ma pytania, uwagi do tej uchwały? Czy ktoś z Państwa z Zarządu chciałby się odnieść do tej uwagi? Bardzo proszę.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Stanisław Tomczyszyn: Jest wymóg, żeby rozpocząć tę działalność na początku. Ja nadzoruję ten departament, stąd też moje nazwisko tutaj się pojawiło. Oczywiście do takich bieżących spraw będzie oddelegowany dyrektor departamentu, który będzie na co dzień technicznym człowiekiem do pracy. Natomiast ze strony Zarządu jest taki też wymóg, żeby ktoś był. To jest kwestia techniczna, ale na początek taki wymóg jest. Dlatego podtrzymujemy taką propozycję w tym projekcie. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Zbigniew Kołodziej, bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Chciałbym tutaj potwierdzić to, co przed chwilą Pan Marszałek wspomniał, że ten projekt uchwały jest przygotowany odpowiednio. I chciałbym, żeby już go nie zmieniać i przyjąć go w tej formule, w której jest przedstawiony. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Jerzy Wierchowicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Jerzy Wierchowicz: Mam takie pytanie: opłata SEK – może mi ktoś wyjaśni, co to jest, opłata za naszą przynależność do tej organizacji.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę Pan Marszałek Tomczyszyn.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Stanisław Tomczyszyn: Opłata, z tego, co mnie pamięć nie myli wynosi chyba 8 tys. 300 zł. rocznie. Panie Mecenasie, opłata 8 tys. 300 zł rocznie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, ja za chwilę poddam ten projekt pod głosowanie, czy wprowadzamy jakąś zmianę, czy ktoś wprowadzi jakąś konstruktywną zmianę do tego? Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Proponuję zamiast nazwiska Pana Marszałka, wprowadzić – osoba wskazana przez Zarząd Województwa Lubuskiego. W tym momencie dajemy duże pełnomocnictwo dla Zarządu, żeby w tej sprawie sobie decydował, a Sejmik zapoznawał. Dajemy Państwu jeszcze większe możliwości działania.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę Pan Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Jeżeli ja prawidłowo odczytuję uchwałę, którą mamy przyjąć, jest tu wyraźnie mowa o kilku rzeczach.

Po pierwsze, że wyrażamy zgodę na przystąpienie. Po drugie, że do reprezentowania województwa w zakresie czynności upoważnia się Stanisława Tomczyszyna – Wicemarszałka Województwa Lubuskiego, więc kiedyś, nie wiemy kiedy, ale nic nie jest wieczne, jeżeli zmieni się Wicemarszałek Tomczyszyn, to pewnie trzeba będzie zmienić tę uchwałę. Wykonanie tej uchwały powierza się też Zarządowi. Ja wolałbym, żeby został ktoś wskazany z imienia i nazwiska jak w każdej organizacji tego rodzaju, w której określone osoby są upoważnione do reprezentowania. Ja składam jakby kontrwniosek, że jest to prawidłowo przygotowana uchwała i wnioskuję, żeby ją pozostawić w takim kształcie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Helena Hatka, trzeci głos w dyskusji.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Chciałabym, żeby to jasno zostało powiedziane. Każda zmiana osoby, która tą uchwałą ma upoważnienie i delegację od Sejmiku, każda zmiana osoby oznacza nową uchwałę Sejmiku. To chcecie Państwo zrobić, tak?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Pani Radna, czy składamy wniosek formalny?

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Składam wniosek formalny, żeby zamiast tego sformułowania określić, że osobę, która będzie reprezentowała województwo lubuskie, będzie wskazywał Zarząd Województwa Lubuskiego. Prawnicy niech to określą, właśnie taką intencję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Mamy zgłoszenie Pani prawnik. Bardzo proszę odnieść się do tych sugestii.

Radca prawny Elżbieta Praceł: Proszę zwrócić uwagę, że paragraf 3 dotyczy reprezentacji województwa lubuskiego w zakresie czynności związanych z przystąpieniem województwa, czyli to jest pierwszy etap. Natomiast kwestie reprezentacji pewnie będą określały działania Europejskiej Sieci. Nie ma tego załącznika, żeby to ocenić, ale paragraf 3 wyraźnie mówi o reprezentacji w zakresie czynności, związanych z samym przystąpieniem województwa.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przepraszam bardzo Pani Radna, bo to jest 4 głos w dyskusji i absolutnie już Pani nie udzielam głosu. Bardzo proszę Panią Elżbietę Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Szanowni Państwo, Zarząd Województwa przygotowując ten projekt uchwały, przemyślał reprezentację i prosi o przyjęcie w takiej wersji projektu, ze wskazaniem Wicemarszałka Tomczyszyna, który prowadzi tę sprawę, zajął się tą sprawą. Wielokrotnie w naszych uchwałach Sejmiku wskazujemy z imienia i nazwiska reprezentację, nie tylko organ, np. do rad społecznych, przedstawiciele do różnych instytucji i też zmieniamy, gdy jest taka konieczność, a mam nadzieję, graniczącą z pewnością, że do końca kadencji nie będzie takiej potrzeby, więc proszę o przyjęcie takiego projektu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, projekt uchwały w sprawie przystąpienia Województwa Lubuskiego do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego (European Network of Regional Culinary Heritage) – druk nr 150/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

21 radnych za, 0 przeciw, 4 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 79 do protokołu.

Uchwała Nr X/154/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie przystąpienia Województwa Lubuskiego do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego (European Network of Regional Culinary Heritage) stanowi załącznik nr 80 do protokołu.

Punkt 20.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 158/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecna jest Pani Józefa Chalecka – Skarbnik Województwa Lubuskiego. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe?

Jeżeli nie ma to o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 81 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 82 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej – druk nr 158/19, poddamę pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 83 do protokołu.

Uchwała Nr X/155/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej stanowi załącznik nr 84 do protokołu.

Punkt 21.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2019 rok – druk nr 159/19, wersja 2.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecna jest Pani Józefa Chalecka – Skarbnik Województwa Lubuskiego. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie to o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 85 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia komisji jest pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 86 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2019 rok – druk nr 159/19 wersja 2, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 87 do protokołu.

Uchwała Nr X/156/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2019 rok stanowi załącznik nr 88 do protokołu.

Punkt 22.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2019-2033 – druk nr 160/19, wersja 2.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecna jest Pani Józefa Chalecka – Skarbnik Województwa Lubuskiego. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie to o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 89 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 90 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2019-2033 – druk nr 160/19 wersja 2, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 91 do protokołu.

Uchwała Nr X/157/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2019-2033 stanowi załącznik nr 92 do protokołu.

Punkt 22a.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Gminie Pszczew pomocy finansowej – druk nr 165/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie to o przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 93 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 94 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie udzielenia Gminie Pszczew pomocy finansowej – druk nr 165/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest

przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 95 do protokołu.

Uchwała Nr X/158/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie udzielenia Gminie Pszczew pomocy finansowej stanowi załącznik nr 96 do protokołu.

Punkt 22b.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej – druk nr 166/19.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Na sesji obecny jest Pan Mirosław Glaz – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Jeżeli nie to o przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Panią Aleksandrę Mrozek.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 97 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Aleksandra Mrozek: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 98 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Pana Marka Cieślaka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Marek Cieślak: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 99 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję. Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej – druk nr 166/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 100 do protokołu.

Uchwała Nr X/159/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie udzielenia Powiatowi Słubickiemu pomocy finansowej stanowi załącznik nr 101 do protokołu.

Punkt 23.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 149/19.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 102 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: W związku z objęciem mandatu posła RP przez Elżbietę Teresę Płonkę, nastąpiło wygaśnięcie mandatu Radnej Województwa Lubuskiego. Na wakujący mandat wstąpił Ireneusz Marian Madej. Dlatego zachodzi konieczność dokonania zmian w składach osobowych komisji stałych i Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Lubuskiego. Zmiany w składach przedstawia załącznik do niniejszej uchwały. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – druk nr 149/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 103 do protokołu.

Uchwała Nr X/160/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania komisji stałych, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji stanowi załącznik nr 104 do protokołu.

Punkt 23a.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Michałowi Kisielewiczowi tytułu „Honorowego Obywatela Województwa Lubuskiego” – druk nr 162/19.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 105 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie nadania Michałowi Kisielewiczowi tytułu „Honorowego Obywatela Województwa Lubuskiego” – druk nr 162/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

25 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 106 do protokołu.

Uchwała Nr X/161/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie nadania Michałowi Kisielewiczowi tytułu „Honorowego Obywatela Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 107 do protokołu.

Punkt 23b.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania „Odznak Honorowych za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 163/19.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 108 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? Czy do projektu uchwały ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Wobec braku uwag, projekt uchwały w sprawie nadania „Odznak Honorowych za Zasługi dla

Województwa Lubuskiego” – druk nr 163/19, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

21 radnych za, 0 przeciw, 2 wstrzymało się od głosu.

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 109 do protokołu.

Uchwała Nr X/143/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. w sprawie nadania „Odznak Honorowych za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 110 do protokołu.

Punkt 24.

Apel Sejmiku Województwa Lubuskiego do Premiera Rządu Rzeczypospolitej Polskiej Pana Mateusza Morawieckiego w sprawie inwestycji w infrastrukturę kolejową o istotnym znaczeniu dla Województwa Lubuskiego i pozostałych części kraju.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Projektodawcą apelu jest grupa Radnych Województwa Lubuskiego. Czy w tej sprawie są wystąpienia klubowe? O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Grzegorza Michała Potęgę.

Projekt apelu stanowi załącznik nr 111 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Grzegorz Michał Potęga: Ten projekt był omawiany na ostatnim posiedzeniu komisji i uzyskał opinię pozytywną.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 112 do protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Czy do projektu apelu ktoś z Państwa Radnych ma uwagi lub pytania? Bardzo proszę Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, z ogromną przyjemnością przeczytałam ten apel, bo to jest taka piękna bajka. Bardzo by się chciało, żeby te wszystkie inwestycje, propozycje, plany zostały zrealizowane i ja się w pełni z tym zgadzam,

ale z racji swoich doświadczeń, gdy byłam wojewodą, ale w innych miejscach również, wiem, że bardzo wiele od nas nie zależy i też bardzo wiele nie zależy od rządów, to nie tylko kwestia pieniędzy, ale kwestia kolejności wdrażania pewnych inwestycji w innych regionach. Ja bym chciała wiedzieć jaką intencję mieli wnioskodawcy, osoby, które tak bardzo napracowały się nad tym apelem, składając ten dokument na nasze ręce i czego oczekują od Pana Premiera, dając rządowi, każdemu jakkolwiek on będzie, tak wiele zadań do zrealizowania. Po co to jest? Czy my wierzymy, że inwestycje na tak wysokie kwoty będą zrealizowane, a być może wnioskodawcy każdemu rządowi przygotowali program, który będzie przez lata realizowany. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Autorem apelu jest Pan Kazimierz Łatwiński.

Radny Województwa Lubuskiego Kazimierz Łatwiński: Nie, tzn. chciałem sprostować, jest to apel radnych, więc autorów apelu jest wielu, którzy pracowali przy tym apelu. Apel był, m.in. przygotowany przez osoby, które wsparły nas, przez ekspertów, którzy zrobili to pro publico bono, dlatego zanim się ustosunkuję do ciekawego postawienia sprawy przez Panią Radną Hatkę, chciałem poprosić, żeby po pierwsze Sejmik przyjął apel, a po drugie zamieścił jeszcze w stopce taką informację, informowałem o tym przedstawiciele klubów, o treści: „zawartość merytoryczna projektu apelu była konsultowana m.in. z następującymi osobami: Damian Hajduk, Andrzej Kizimowicz, Jarosław Wnorowski, Kamil Zajac”. Natomiast odpowiadając Pani Wojewodzie Hatce, chciałem powiedzieć, że aktywnie uczestniczę w różnych konferencjach i kongresach o tematyce gospodarczej i kolejowej oraz brałem udział w Warszawie w konsultacjach Strategii Transportu, które miały miejsce rok temu w grudniu poprzedniego roku. Również temat inwestycji kolejowych był poruszany na Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach i na innych konferencjach. Otóż tam nie kwestionuje się tego, że w Polsce inwestycje na kolei w najbliższych latach, będą rzędu co najmniej 11 mld zł rocznie. Będą finansowane nie tylko z pieniędzy unijnych, które jak wiemy przy podejściu Komisji Europejskiej do inwestycji kolejowych są niemalże pewne, że będą na następną perspektywę finansową, ale również ze środków własnych z budżetu państwa oraz z instrumentów zwrotnych, które będą dostępne na rynku i z których w zakresie inwestycji kolejowych będzie się korzystać. To po pierwsze, że jest dążenie, to było dyskutowane na tych konferencjach przez środowiska kolejowe, gospodarcze, ale generalnie nikt tego nie podważa, że rząd wejdzie na poziom inwestycji co najmniej 11 mld zł rocznie. Po drugie, apel dotyczy nadchodzącej nowej perspektywy finansowej. Sama nowa perspektywa finansowa to jest 7 lat, natomiast dokumenty Strategii rozwoju transportu mają perspektywę czasową 2030 r. i 2040 r.,

dlatego, że niektóre projekty należy umieścić na osi czasu, już poza 2030 r. I w związku z tym propozycje w tym apelu dotyczą zadań, które będą realizowane w bardzo krótkim czasie oraz, jak apel wspomina, zadań perspektywicznych, o których trzeba mówić teraz, dlatego, że dzięki temu, że 20 lat temu mówiono o tym, że droga S3 ma prowadzić przez Zieloną Górę, a nie przez Poznań, również tu na tej sali Sejmiku, mamy S3 przez Zieloną Górę. Była bardzo bliska decyzja, że ma być przez Poznań i gdybyśmy się cofnęli do 1999 roku, czyli co było 20 lat temu na ziemi lubuskiej, np. w zakresie inwestycji drogowych – autostrada A2 była mrzonką, droga S3 była mrzonką, autostrada 18 była mrzonką. Proszę zobaczyć, co przez 20 lat można zrobić, ale oczywiście my wskazujemy inwestycje, na które są już przygotowane albo są gotowe studia wykonalności i one w nowej perspektywie natychmiast będą realizowane, albo inwestycje perspektywiczne, które należy zawrzeć w dokumentach strategicznych. Dlatego uważam, że my jako wspólnota wojewódzka wobec tak ważnych programów, jeżeli chodzi o inwestycje kolejowe, musimy też przejawiać inicjatywę, wskazać nasze potrzeby, dlatego że nie zawsze w Warszawie jest wiedza o tym, co nam jest potrzebne. I chciałbym też powiedzieć o tym, że apel ten bierze pod uwagę dokumenty już istniejące: Plan Transportowy Województwa, uchwalony przecież przez Sejmik, różne wystąpienia Wojewody Lubuskiego do ministerstw, wystąpienia urzędu marszałkowskiego. My z tymi wszystkimi dokumentami jesteśmy na bieżąco, zapoznawaliśmy się. To jest takie zebranie tych spraw, dodanie kilku nowych, ważnych spraw, na których nam zależy. Dlatego proszę o poparcie tego apelu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Sebastian Ciemnoczołowski.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Dziękuję, w imieniu klubu, trochę chciałem uspokoić swoich radnych klubu, bo namawiałem ich, żeby poprzeć ten projekt, z którym zwrócił się do nas Pan Kazimierz Łatwiński...

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Ja może tylko wejść wyjątkowo w słowo, Panie Sebastianie, bardzo przepraszam. Dla wiadomości Państwa Radnych, kto podpisał ten apel: Sebastian Ciemnoczołowski, Kazimierz Łatwiński, Małgorzata Gośniowska-Kola, Bogusław Motowidelko, Małgorzata Paluch-Słowińska, Zbigniew Kołodziej i Łukasz Mejza. Bardzo proszę Panie Radny.

Radny Województwa Lubuskiego Sebastian Sylwester Ciemnoczołowski: Jak rozmawialiśmy z Panem Kazimierzem na temat tego projektu, zapewniał mnie, że jest konsensus wszystkich radnych i klubów w tej sprawie. Zresztą sensowny projekt, on oczywiście jest długodystansowy, wybiegający daleko w przyszłość, mapa drogowa, tak to rozumieliśmy i za to chciałem Panu Radnemu podziękować i uspokoić swoich radnych, że dalej popieramy ten projekt, mam nadzieję i proszę nie zmieniać zdania. Choć jak rozumiem, niektóre argumenty Pani Radnej Heleny, jak słyszę komentarze, Was przekonują. Myślę, że wyjaśnienia Pana Kazimierza są bardziej przekonujące. Podtrzymujemy naszą wolę poparcia tego apelu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Drugi głos w dyskusji Pani Helena Hatka.

Radna Województwa Lubuskiego Helena Hatka: Proszę nie przyjmować tej mojej dosyć ostrej oceny, jako oceny, że nie trzeba walczyć o interesy województwa lubuskiego. Nie raz ostro trzeba postawić pewne sprawy, żeby zobaczyć o co chodzi. Dla osób, które nie są zorientowane może się wydawać, że koleje prędkości 160 km/h i więcej to jest mrzonka. Ja naprawdę chciałabym Państwu podziękować za 2 sprawy. Po pierwsze, że tak wcześnie marzycie i myślicie o celach, które są długoterminowe, nie raz trzeba marzyć, żeby zrealizować marzenia. A po drugie, że temu Premierowi, ale podejrzewam, że każdemu, Sejmik Województwa Lubuskiego będzie przypominał, jakie mamy marzenia i do czego dążymy. A powiem, dlaczego tak mówię. Kontynuować będę to, co mówił Pan Radny odnośnie autostrady A2, pamiętam moment i widziałam mapy, gdzie jeden wjazd na autostradę był w Trzcielu, a następny w Świecku. Na pytanie w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych, dlaczego jest taki długi odstęp, dlaczego w województwie lubuskim nie można wjechać i zjechać na autostradę, to nam mówiono, że my tego nie potrzebujemy. Odniosę się do tego, co mówiła Pani Radna o Odrze – ma Pani rację, przez wiele lat na mapach urzędników w ministerstwie, rządzonej przez wszystkie ekipy, nie było odcinka lubuskiego Odry. On się kończył w Głogowie i potem kontynuacja była w Szczecinie. Gratuluję wiedzy, którą Pani ma. Ja oczywiście się pod tym apelem podpiszę i zachęcam Państwa wszystkich, niezależnie od opcji, którą reprezentujecie, bo w przyszłości wszystko może się pozmieniać, odwrotnie będzie, żebyśmy akurat w tym temacie, marząc o przyszłości tego województwa, bo pierwszy krok został zrobiony, mamy optymalną infrastrukturę drogową. Teraz my zasługujemy na to, żeby mieć optymalną infrastrukturę kolejową. Dziękuję Państwu za tę inicjatywę. Jeszcze nie raz będę takie pytania zadawała. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Pan Mirosław Marcinkiewicz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Trochę mnie Pani Radna uspokoiła, najpierw usłyszałem, że nie, teraz że tak. Próbujemy to jakoś podsumować. Pani Heleno, ja wiem, że PKP słabo realizuje inwestycje, wszyscy o tym wiemy, kto się tym interesuje, na każdej jednej linii są opóźnienia i to bardzo duże opóźnienia. Może apele spowodują, że się wezmą lepiej do roboty. I te słowa ostatnie trochę mnie uspokoiły, bo powiem szczerze, że byłem już zdezorientowany i chciałem głosować przeciwko, ale Pan Kazimierz Łatwiński i Pan Sebastian Ciemnoczołowski, a w końcu i Pani Radna mówi, że rekomendujemy do głosowania, jestem uspokojony i właściwie nie muszę ciągnąć tego dalej. Głosujemy.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: W takim razie, niech to wybrzmi, że wobec braku uwag projekt Apelu Sejmiku Województwa Lubuskiego do Premiera Rządu Rzeczypospolitej Polskiej Pana Mateusza Morawieckiego w sprawie inwestycji w infrastrukturę kolejową o istotnym znaczeniu dla Województwa Lubuskiego i pozostałych części kraju, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem apelu, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

24 radnych za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się od głosu.

Stwierdzam, że apel został podjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 113 do protokołu.

Apel Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 5 września 2019 r. do Premiera Rządu Rzeczypospolitej Polskiej Pana Mateusza Morawieckiego w sprawie inwestycji w infrastrukturę kolejową o istotnym znaczeniu dla Województwa Lubuskiego i pozostałych części kraju stanowi załącznik nr 114 do protokołu.

Punkt 25.

Przyjęcie protokołów z VII, VIII i IX sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Przypominam, że protokoły z VII, VIII i IX sesji Sejmiku są dostępne do wglądu na serwerze oraz podczas dzisiejszej sesji.

Od czasu udostępnienia Państwu do wiadomości protokołów, nie zostały zgłoszone przez Państwa uwagi. Przyjęcie protokołu z VII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem protokołu, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

21 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosu.

Stwierdzam, że protokół z VII sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 115 do protokołu.

Przyjęcie protokołu z VIII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem protokołu, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

22 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosu.

Stwierdzam, że protokół z VIII sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 116 do protokołu.

Przyjęcie protokołu z IX sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem protokołu, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto jest przeciw, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk. Kto się wstrzymał, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk.

20 radnych za, 0 przeciw, 1 wstrzymał się od głosu.

Stwierdzam, że protokół z IX sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 117 do protokołu.

Punkt 26.

Sprawy różne.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, 16 września br. o godz. 11:00 w Sali Kolumnowej Sejmiku Województwa Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego odbędzie się Inauguracyjne posiedzenie Lubuskiego Sejmiku Seniorów drugiej kadencji, do udziału w którym serdecznie Państwa zapraszam wraz z Panią Marszałek. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos?

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Szanowni Radni, Pani Przewodnicząca, bardzo wszystkich serdecznie zapraszamy, na pewno otrzymaliście Państwo zaproszenia, ale tylko przypominam o dożynkach 8 września, czyli w najbliższą niedzielę o godzinie 11:00, mszą św. polową na stadionie, rozpoczynamy uroczystości dożynkowe. Proszę się zaopatrzyć w parasole, bo ma niestety padać, tradycyjnie.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Bardzo proszę Pani Aleksandra Mrozek.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Pani Przewodnicząca, dwa tematy. Jeden temat to procedura głosowania i procedowania uchwał na tej sali. To nie może być tak, że my procedujemy na czas. Jeżeli nawet przegapiłam, być może nie usłyszałam pytania dotyczącego tej uchwały, która dotyczyła regulaminu stypendialnego dla uczniów. I przypadek tutaj Radnego Kazimierza. Myślę, że mamy tutaj tryb procedur nocnych w sejmie, a tutaj na czas, nie o to chodzi. Dlatego też pozwolę sobie odnieść się do tej uchwały, o której nie miałam szansy powiedzieć podczas procedowania nad nią. Otóż proszę Państwa zabieram głos, dlatego, że może na przyszłość chciałabym, żeby tego typu uchwały uwzględniały kontekst też otoczenia, którego dotyczą. Chcę powiedzieć tak, że zawsze byłam za wspieraniem młodzieży, za nagradzaniem najlepszych, ale gdy zestawiałam te liczby, kwoty stypendiów i pomocy dla młodych ludzi z tym, co otrzymuje dzisiaj nauczyciel to chcę Państwu powiedzieć, że mam wrażenie, że projekt został przygotowany na zasadzie takiej, że pieniądze trzeba wydać i to jest kwota prawie 2 mln 700 tys. z oprzyrządowaniem, w sensie stypendia plus cała ta procedura wydawania tych pieniędzy. Jeżeli popatrzymy, że młody człowiek otrzymuje w skali roku 8 tys. nagrody za dobre wyniki w nauce, a nauczyciel dostaje, jeżeli dostaje, góra 3 tys. nagrody za dobrą pracę, to te proporcje nam się rozjeżdżają. Jeżeli popatrzę na te liczby, jestem całym sercem za uczniami, bo ja całe życie zawodowe im poświęciłam, ale jeżeli 8 tys. dostaje stypendium, 6 tys. dostaje uczeń, proszę Państwa, z tytułu 500 plus, to ma 14 tys., a nauczyciel po podwyżkach, które miały miejsce od 1 września, z wykształceniem magisterskim, pedagogicznym ma 2 tys. na rękę, to nam się rozjechało, proszę Państwa. I teraz 2 tys. na rękę, Szanowny Panie, bo to jest kwota 2 782 zł brutto, to proszę sobie obliczyć netto, nie każdy ma nadgodziny i młody człowiek nie ma stażu. I teraz jeszcze, proszę Państwa, ostatnie zestawienie, część nauczycieli odeszła na emerytury w latach 2000-2005, te świadczenia emerytalne, potwierdzam to, wynoszą 1400 zł, czyli tak naprawdę dostaje nauczyciel emeryt 1400 miesięcznie, a uczeń 1300. Myślę, że rozdysponowaliśmy pieniądze w takim tempie, że można było uwzględnić więcej uczniów, przy kwocie

mniejszej, że główne kryterium to niekoniecznie ta średnia, bo wiemy jako nauczyciele, że ona różnie wygląda w różnych szkołach i te przysłowiowe paski. Jak to stypendium się ma do tego, które co roku daje Pani Marszałek. To jest stypendium dla najzdolniejszych uczniów: artystycznie i naukowo. Ono wynosi 300 zł miesięcznie, tak? Przez 10 miesięcy. To są perełki, uczą się bardzo dobrze, realizują pasje. Ich wiedza i talent sprawdzane są zewnętrznie przez liczne konkursy. Dlatego chciałam zadać pytania, a nie daliście mi Państwo szansy, czy te stypendia wzrosną, czy będą one takie, że dajemy po 800 zł, a tym wyjątkowym, utalentowanym po 300 zł. To jest na przyszłość taka prośba, że może czasami warto skierować pytania do szerszego środowiska, które bardziej się pochyli nad szerszym kontekstem tych pieniędzy, które rozdajemy, bo mam wrażenie, że ten projekt, który tu przyjęliśmy, to myślę, że jest to projekt konkurencyjny w stosunku do oferty 500 plus, a to nie o to chodzi. Pieniądze trzeba wydać, dzieci trzeba wesprzeć, docenić, ale zestawienia tych liczb mnie zszokowały, przyznam szczerze. Mam ogromny dylemat jako nauczyciel, ale musiałam to powiedzieć, bo nie można zawsze się zgodzić z tym, że to tak wypada. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Pani Marszałek.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Nie chcę już naprawdę przedłużać, bo już dużo czasu poświęciliśmy na ten temat, zarówno na posiedzeniu Zarządu, jak i na posiedzeniu komisji, ale obiecuję Olszowi, że przeanalizujemy, w jaki sposób jest również ten fundusz stypendialny przygotowany i wdrażany w innych regionach. Porównamy i ewentualnie wrócimy do tematu, jeżeli będzie taka potrzeba. Dziękuję.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Dziękuję bardzo. Ja mam nadzieję, że na Komisji Edukacji ten projekt uchwały był dokładnie przeanalizowany.

Radna Województwa Lubuskiego Aleksandra Mrozek: Oczywiście, że tak, ale nie był jednogłośnie przyjęty.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, chciałabym wszystkim przypomnieć, że 7 września aż do 14 września w Zielonej Górze jest winobranie, na które wszystkich zapraszam, od soboty do soboty. Szanowni Państwo, kolejna sesja Sejmiku odbędzie się, zgodnie z Planem posiedzeń Sejmiku Województwa Lubuskiego na 2019 rok,

14 października 2019 r. o godz. 11.00 w Sali Kolumnowej Sejmiku Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze. Szanowni Państwo, zanim zamknę tę sesję to myślę, że w życiu każdego z Państwa są takie ważne chwile, takie ważne daty, a my jesteśmy właśnie w wigilię takiej ważnej daty dla Pani Marszałek, ponieważ o wieku kobiety nie rozmawiają, to pozwólcie, że w imieniu nas wszystkich w te szczególne urodziny, złożę Pani Marszałek najserdeczniejsze życzenia.

Punkt 27.

Zamknięcie obrad X sesji Sejmiku.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Lubuskiego Wioleta Haręźlak: Szanowni Państwo, zamykam obrady X zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2018–2023. Dziękuję Radnym, zaproszonym gościom i wszystkim obecnym za udział w obradach.

Protokół sporządzili:

Natalia Szymborska-Lukasiewicz

Ewa Węgierkiewicz-Bieniarz

Obrady prowadziła:

Przewodnicząca Sejmiku

Wioleta Haręźlak